

فهرست

صفحه	عنوان
۲	-مقدمه
۵	-چکیده فارسی
۶	-معرفی علم ایمنی شناسی (Immunology) در جهان
۷	-علم آلرژی و آسم (Asthma and Allergy) در جهان
۹	-تاریخچه علم ایمنی شناسی و آسم و آلرژی در دوره معاصر ایران
۱۱	- تحلیل وضعیت موجود آسم، آلرژی و ایمونولوژی
۱۱	- تحلیل محیط بیرونی
۳۳	- تحلیل محیط درونی
۳۶	- دور نمای رشته تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
۳۷	- ارزشها و زمینه های کلیدی عملکرد رشته فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
۳۸	- اهداف راهبردی رشته فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
۳۹	- تاکتیک ها و فعالیتهای مربوط به اهداف راهبردی
۶۷	- معرفی سازمانها ، نهادها و مراکز تحقیقاتی مرتبط با موضوع آلرژی و آسم
۶۷	کمیته کشوری آسم و آلرژی
۶۸	انجمن آسم و آلرژی ایران
۷۳	مراکز تحقیقاتی
۹۴	منابع
۹۵	چکیده لاتین

همراه با پیشرفت های شکفت انگیز علم طب طی چندین دهه اخیر، رشته ایمنی شناسی از جمله علوم پزشکی است که از رشد و شکوفایی قابل توجهی برخوردار بوده است. گسترش دانش ایمنی شناسی و آگاهی از مکانیسم های دفاعی بدن انسان سبب گردیده که این علم، نقش محوری در شناخت علل و ماهیت طیف وسیعی از بیماری ها را در طب به عهده بگیرد. از طرفی مطالعه بیماریهای ایجاد شده در اثر نارسایی پاسخ های دستگاه ایمنی که به صورت بیماری های نقص ایمنی، آلرژی، خود ایمنی، سرطان و ... تظاهر می کند در بیان ساز و کار پیچیده دستگاه ایمنی کمک های شایانی نموده است. جهت معرفی جایگاه علم ایمونولوژی و آلرژی در خصوص پیشگیری و درمان میتوان بیماری آسم را مثال زد. در چند دهه اخیر، بدنبال آلودگیهای کره زمین، آسیب دیدن لایه اوزون در جو زمین، وجود غبارهای صنعتی، افزایش شیوع بیماریهای تنفسی خصوصاً در کودکان، استفاده بی رویه و خارج از کنترل افزودنیهای شیمیایی و نگهدارنده در مواد غذایی و بسیاری دیگر از عوامل زمینه ساز، باعث گردیده است تا شیوع بیماری آسم، خصوصاً در جوامع صنعتی روبه افزایش گذارد. برطبق یک مطالعه جهانی تحت عنوان (ISAAC)* که سالهای اخیر صورت گرفته است میزان شیوع بیماری آسم در کودکان ایرانی در حدود ۱۰-۱۵ درصد می باشد که البته رقم قابل توجهی است. شکل (۱)

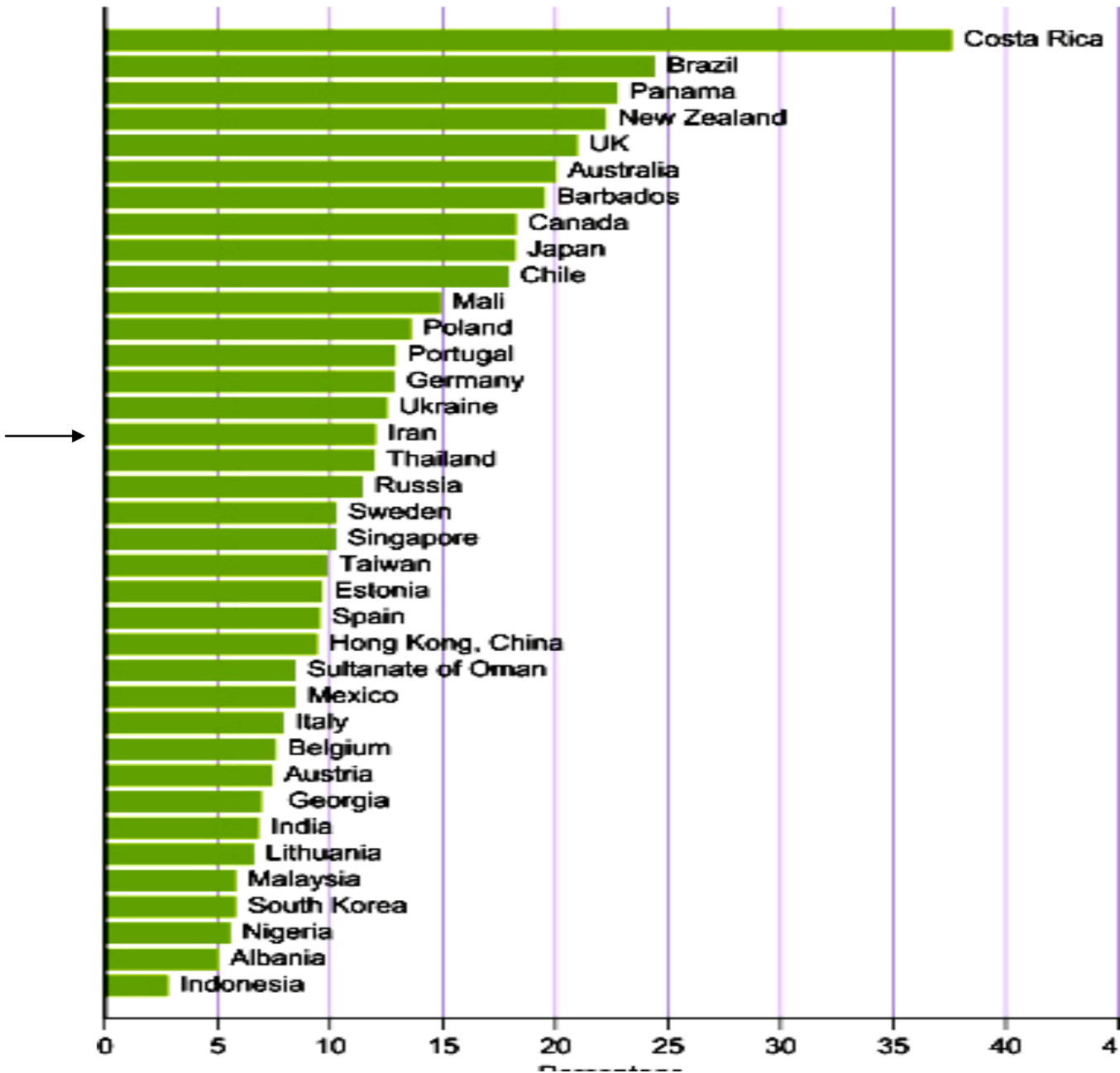
در حال حاضر طبق آمار سازمان بهداشت جهانی در حدود ۳۰۰ میلیون نفر روی $\times$ در بحث و تبادل نظر کمیته راهبردی و کمیته تدوین برنامه فوق تخصصی نظر بر این قرار گرفت که پسوند اطفال حذف شود و در شورای معین دبیرخانه تخصصی و فوق تخصصی پزشکی به تأیید رسیده است.

کره زمین مبتلا به بیماری آسم می باشند که تا سال ۲۰۲۵ این رقم به ۴۰۰ میلیون نفر خواهد رسید. میزان شیوع آسم در بالغین را نمی توان بدرستی تعیین نمود ولی می توان این ادعا را نمود که میزان بروز آسم در سالهای اخیر در کودکان بیشتر از بالغین بوده است. از هر ۲۵۰ فوت در دنیا یک نفر بدلیل آسم فوت میشود. برطبق آمار سازمان بهداشت جهانی (WHO) سالانه در حدود ۲۵۰۰۰۰ نفر به دلیل بیماری آسم در دنیا فوت میشوند. این بیماری در تمام دنیا بدلیل داشتن سیر مزمن و شدت و ضعفهایی که در مراحل بالینی خود دارد، جزء بیماریهای پرهزینه محسوب می شود. هزینه های این بیماری که شامل: تهیه دارو، بستری های مکرر در اورژانس یا بیمارستان، اختلالاتی که در عملکردهای فردی ایجاد مینماید و نهایتاً هزینه هایی که باید صرف مشکل دوم ناشی از این بیماری، یعنی مشکلات روحی- روانی مثل اضطراب و افسردگی شود باعث از کار افتادگی و کاهش درآمد بیماران می شود. متأسفانه در حال حاضر در کشورمان کمتر شاهد تشکلهای یا گروههای حامی بیماران آسمی هستیم و لزوم چنین اورگانهایی که از لحاظ مالی این بیماران را یاری نماید، یک نیاز اساسی است. اقتصاد خانواده می تواند تأثیر گذار روی شدت و سیر بیماری آسم باشد. براساس مطالعات انجام شده ملاحظه گردیده

* - ISAAC: International study of Asthma and Allergy in children.

است که در جوامع کم درآمدتر که توان تهیه دارو و مراقبتهای بهداشتی و تهیه هزینه بیمارستان را نداشته اند، میزان مرگ و میر ناشی از آسم در آنها بیشتر از جوامع با درآمد بالاتر بوده است. در ایالات متحده آمریکا، هزینه بیماری آسم، ۱۴/۵-۱۵/۵ درصد درآمد خانواده است و در کشور هندوستان این هزینه معادل ۹ درصد درآمد سرانه می باشد. طی دهه های اخیر و با گسترش دوره های تحصیلات تکمیلی و فوق تخصصی، پژوهش و تولید مقاله های علمی در زمینه ایمونولوژی و آلرژی افزایش فوق العاده ای یافته است و آموزش نیروهای کارآمد و دسترسی به تعداد مناسب از دانش آموخته گان توانمند کشور، اهمیت به سزائی در رسیدن به اهداف سلامت محوری با انجام پیشگیری، تشخیص و درمان مجموعه وسیعی از بیماری ها به خصوص بیماری های ناشی از اختلال دستگاه ایمنی خواهد داشت. امید است که با مورد توجه قرار گرفتن جایگاه مناسب و شایسته این رشته در نقشه جامع علمی کشور و ایجاد همکاری، ارتباط نهادمند و پیوستگی بین متخصصین علوم پایه و بالینی در امور آموزش و پژوهش و ارائه خدمات، زمینه رشد و توسعه این علم تا سر حد مرزهای دانش در جهت ارتقای سلامت انسان و جامعه فراهم گردد.

شکل (۱) برطبق یک مطالعه جهانی تحت عنوان (ISAAC)* که سالهای اخیر صورت گرفته است میزان شیوع بیماری آسم در کودکان ایرانی در حدود ۱۰-۱۵ درصد می باشد که البته رقم قابل توجهی است.

* - ISAAC: International study of Asthma and Allergy in children.

چکیده

ایمونولوژی و آلرژی از جمله شاخه های جوان علوم پزشکی هستند که طی دهه های اخیر به واسطه پیشرفتهای ژنتیکی و مولکولی و تشخیص و کشف بیماریهای جدید، گسترش و پیشرفت قابل توجهی داشته اند. در کشور ما نیز کمتر از سه دهه از تأسیس رشته فوق تخصصی آلرژی و ایمونولوژی بالینی می گذرد که محور عمده این رشته مطالعه و مدیریت بیماریهای آسم، آلرژی و نقص ایمنی می باشد.

انجام مطالعه حاضر با هدف شناخت قابلیت ها و امکانات موجود کشور اعم از دولتی و غیر دولتی در زمینه دانش مربوط به ایمونولوژی و آلرژی و بررسی امکان دستیابی به اهداف برنامه آتی توسعه کشور بوده که با همکاری نمایندگان نهادها و مراکز مختلف و با استفاده از سایتهای اینترنتی انجام شده است. در حال حاضر ۴ دانشگاه علوم پزشکی مسئول تربیت نیروهای فوق تخصصی آلرژی و ایمونولوژی بالینی و ۳ مرکز تحقیقاتی مهم عمده مسئول امر تحقیقات در این زمینه در کشور می باشند.

تعداد پزشکان فوق تخصص آلرژی و ایمونولوژی ۳۵ نفر و دستیاران فوق تخصصی در حال حاضر ۱۶ نفر می باشند.

کمیته کشوری آسم و آلرژی با سابقه ۱۲ ساله مهمترین سازمان دولتی مستقر در وزارت بهداشت است که مسئولیت سیاستگذاری و برنامه ریزی در زمینه کنترل بیماریهای آلرژی و آسم را داراست.

همچنین انجمن آسم و آلرژی ایران مهمترین سازمان مردم نهاد با سابقه ۱۳ سال فعالیت در زمینه گسترش آگاهی های عمومی و اختصاصی نسبت به آسم و آلرژی ها بوده است.

با توجه به تغییرات مهم اکولوژیک در سالهای اخیر بیماریهای آسم و آلرژی از جمله بیماریهای رو به افزایش بوده اند و از اینرو لازم است توجه خاص تصمیم سازان به این موضوع جلب و برنامه ریزی های لازم انجام شود.

معرفی علم ایمنی شناسی (Immunology) در جهان

رشته ایمنی شناسی از جمله شاخه های علوم پزشکی است که طی چند دهه اخیر از رشد و شکوفایی چشمگیر و قابل توجهی برخوردار بوده است. اگر چه شروع تاریخ ایمنی شناسی را با انجام واکسیناسیون علیه آبله توسط ادوارد جنر در قرن هیجدهم (سال میلادی ۱۷۹۸) قرین می دانند، ولی محمدبن زکریای رازی (۹۲۵-۸۶۵هـ-ق) دانشمند ایرانی قرن دهم میلادی در کتاب آبله و سرخک خود اولین بار با شرح مبسوطی به معرفی آبله و سرخک پرداخته است و برای مراقبت از مبتلایان به این بیماری روش هایی را توصیه می کند. وی در اولین بار به نقش ایمنی اکتسابی در پیشگیری از بیماری های عفونی اشاره کرده است. در طی قرن های ۱۹ و ۲۰ میلادی موضوعات و پدیده های مختلفی مانند فاگوسیتوز (ارنست هکل) ماست سل ها (پاول ارلیخ)، تئوری واکسیناسیون (لویی پاستور)، تئوری ایمنی سلولی (الی مچینکوف)، تئوری ایمنی همورال (فون بهرینگ)، آنافیلاکسی (پورتیر و ریخت)، ساخت آنتی بادی توسط پلاسما سل ها، تئوری تولرانس ایمونولوژیک، شناخت ساختار آنتی بادی (ادلن و پورتر)، کشف چرخه لنفوسیت ها (جیمز گوانز) و شناخت IgE (ایشی زاکا- یوهانسن) شناخته و شرح داده شد. به موازات پیشرفت در علم ایمنی شناسی، اولین بیماری نقص ایمنی (آتاکسی تلانژکتازی) در سال ۱۹۲۶ میلادی توسط سیلابا و هه نر شرح داده شد و به تدریج بیماری های نقص ایمنی اولیه یکی پس از دیگری شناخته و شرح داده شدند. شایان ذکر است که در حال حاضر بیش از ۱۵۰ بیماری نقص ایمنی اولیه شرح داده شده است. بدیهی است مطالعه بیماری های نقص اولیه ایمنی در شناخت عملکرد دستگاه ایمنی کمک شایانی نموده است. با گسترش علم ایمونولوژی بالینی و شناخت تعداد بیشتر بیماران مبتلا به بیماری های نقص اولیه ایمنی و آلرژی و ضرورت تربیت افراد متخصص در این حیطه، در سال ۱۹۷۱ میلادی در ایالات متحده آمریکا، دوره فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی اطفال برای اولین بار تاسیس گردید و پذیرش و تربیت دستیاران فوق تخصصی در این رشته شروع گردید.

علم آلرژی و آسم (Asthma and Allergy) در جهان

همچنین در زمینه بیماریهای آسم و آلرژی، نشانه های بالینی آسم به صورت دست نبشته هایی بر روی پاپيروس که به ۳۵۰۰ سال قبل بر می گردد در مصر کشف شده است و بقراط، پدر علم طب (سده چهارم قبل از میلاد) برای اولین بار واژه آسم را که در زبان لاتین به معنای «نفس زنان» است برای بیان علائمی چون حمله مکرر تنفسی، سرفه و خس خس سینه به کار برد.

در طب ایران نیز ابن سینا طبیب دانشمند و فیلسوف پر آوازه ایرانی (سده پنجم هـ-ش) اولین گزارش علمی از آسم را که در طب سنتی ما «ربو» نام دارد، به عنوان یک بیماری مستقل در کتاب مشهور خود «قانون» انتشار داده است. وی علت آسم را التهاب و آماس ریه و وجود ترشحات چرکی و خلط در مجاری تنفسی دانسته و آن را با بیماری صرع و تشنج مقایسه کرده است. همچنین محمد بن زکریای رازی (سده چهارم هـ-ش) دیگر دانشمند بزرگ ایرانی که به عنوان «پدر طب تجربی» شناخته می شود، علت زکام ناشی از بوئیدن گل سرخ را که در طب سنتی ما «نزله» نام دارد در رساله خود به نام «شمیه» توضیح داده که در واقع اولین گزارش علمی از آلرژی بینی و ارتباط آن با آسم می باشد. رازی همچنین در خصوص پیشگیری و درمان نزله و ربو توصیه هایی دارد و برخی داروهای گیاهی را تجویز می کند. سید اسمعیل جرجانی و ابن میمون (سده ششم هـ-ش) و بهاءالدوله رازی (سده دهم هـ-ش) نیز به ترتیب دستاوردهای علمی دقیق تری را درباره زکام بهاره، آسم و آلرژی های دارویی و غذایی به جهان دانش عرضه کرده اند که هر کدام جای مطالعه و پژوهش و مقایسه با رهیافت های جدید پزشکی را دارد. دوران جدید پژوهش های جدید درباره آسم و آلرژی با صدها سال فاصله از سده شانزدهم میلادی به بعد در مغرب زمین آغاز گردید. بوتالوس طبیب ایتالیایی (سده ۱۶-م) نشانه های آلرژی بینی در اثر بوئیدن گل سرخ را توضیح داد. بلاک لی (سده ۱۹-م) نقش گرده گیاهان دارویی را در بروز آلرژی بینی و ایجاد واکنش های پوستی را بر روی خود آزمایش و گزارش نمود. روبرت کخ (سده ۱۹-م) افزایش حساسیت تاخیری (DTH) را کشف کرد. در اوایل قرن بیستم، ریشه و پورتیر پدیده آنافیلاکسی را به عنوان شدیدترین نوع آلرژی گزارش کردند و ون پیر که نیز برای اولین بار واژه «آلرژی» (واکنش تغییر یافته) را ابداع کرد. همچنین کوک (اوایل قرن ۲۰) ساز و کار وراثت خانوادگی را در آلرژی بینی و آسم توضیح داد. به این ترتیب تا سالهای ۱۹۲۰ مشخص شده بود که استنشاق گرده های گل و گیاه، گرد و غبار منزل و پوسته ریزی حیوانات و یا خوردن برخی غذاها علائم بیماریهایی چون آسم، آلرژی بینی، آگزمای پوست (سودا) و آلرژی غذایی را به دنبال دارد و حدود ۲۰-۱۰ درصد جامعه به این بیماری ها مبتلا هستند. در نیمه قرن بیستم کومبز و ژل (۱۹۶۳-م) انواع افزایش حساسیت و آلرژی ها را به چهار گروه تقسیم بندی کردند و بالاخره ایشیزاکا و یوهانسن (۱۹۶۷-م) پادتن آلرژی زای IgE را کشف نمودند. در نیمه دوم قرن بیستم و دهه های پایانی آن با توجه به پژوهش های انجام یافته به تدریج نقش و اهمیت التهاب راه های هوایی در اثر تماس با آلرژن ها و زمینه های ارثی آلرژی (اتوپی) بیش از پیش مشخص شد. تولید IgE زیاد و ترشح میانجی هایی مانند هیستامین، سروتونین و پروستاگلاندین و نیز سیتوکین های

مختلف و ترشحات سلول های التهابی چون ائوزینوفیل ها ، ماستوسیتها و نوتروفیل ها و لنفوسیت های B و T بخشی از سلسله واکنش هایی است که به التهاب آلرژیک منجر می شود. کشف مایت(هیره)، تلخیص آلرژنها ، بکارگیری روشهای حساسیت زدایی ، کلون کردن آلرژنها و مرتبط دانستن التهاب مزمن راه های هوایی در آسم با لنفوسیت های Th2 نیز از جمله دستاوردهای جدید پژوهشی در زمینه آسم و آلرژی طی دهه ۹۰ قرن بیستم میلادی است.

تاریخچه علم ایمنی شناسی و آسم و آلرژی در دوره معاصر ایران

همزمان با پیشرفت علم ایمنولوژی در دنیا، از حوالی ۱۳۴۰ شمسی به بعد در گروه‌های آموزشی میکروبیولوژی دانشکده‌های پزشکی و دامپزشکی استادانی امثال دکتر حسن میردامادی، دکتر غلامرضا نظری، دکتر حسین سعادت زاده، دکتر مرتضی کاوه و دکتر حسن تاجبخش به تدریس، تالیف کتابهایی در زمینه سرم شناسی و ایمنی شناسی و ترویج و توسعه این علم و در کشور ایران پرداختند. اولین کتابی که در آن ایمنی شناسی و آلرژی با دید جدید نگاشته شد، ایمنی شناسی بنیادی تالیف دکتر حسن تاجبخش استاد ممتاز دانشگاه تهران است که چاپ اول آن در سال ۱۳۶۰ و چاپ ششم آن در سال ۱۳۷۵ توسط انتشارات دانشگاه تهران منتشر شده است.

به موازات پیشرفت در علم ایمنی شناسی در ایران و ضرورت توجه به ایمنولوژی و آلرژی بالینی مرحوم دکتر ابوالحسن فرهودی (۱۳۸۵-۱۳۰۳ ه-ش) استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران با توجه به علاقه وافری که به رشته آلرژی و ایمنولوژی داشت، در سال ۱۳۶۰ ه-ش، بخش فوق تخصصی ایمنولوژی و آلرژی در بیمارستان مرکز طبی کودکان دانشگاه علوم پزشکی تهران تاسیس نموده و ضمن تشخیص و درمان بیماران مبتلا به بیماری‌های آلرژی و نقص ایمنی اولیه به آموزش این علم به دانشجویان و دستیاران تخصصی کودکان پرداختند. به منظور گسترش هر چه بیشتر علم ایمنولوژی و آلرژی در ایران، استاد دکتر ابوالحسن فرهودی با همکاری استادانی چون دکتر رضا فرید حسینی (دانشگاه علوم پزشکی مشهد)، دکتر رضا امین (دانشگاه علوم پزشکی شیراز) و دکتر ناصر جواهر تراش (دانشگاه علوم پزشکی ایران) پیشنهاد ایجاد رشته فوق تخصصی ایمنولوژی و آلرژی را در ایران مطرح نمودند. در سال ۱۳۶۷ ه-ش (۱۹۸۹ میلادی) پس از موافقت رسمی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، رشته فوق تخصصی ایمنولوژی و آلرژی تاسیس و پذیرش دستیار فوق تخصصی در این رشته آغاز گردید. هم‌اکنون (سال ۱۳۸۸ ه-ش) با گذشت ۲۱ سال از تاسیس این رشته فوق تخصصی، تعداد ۳۵ نفر فوق تخصص ایمنولوژی و آلرژی در این رشته فارغ التحصیل گردیده که در مراکز علمی آموزشی فعالیت می‌نمایند. همچنین تعداد ۱۶ نفر دستیار فوق تخصصی در حال حاضر مشغول تحصیل می‌باشند که در آینده نزدیک به جمع فوق تخصصان این رشته افزوده خواهند شد. بیماری‌های آسم و آلرژی و بیماری‌های نقص ایمنی اولیه دارای زمینه ژنتیکی بوده و تقریباً همه آنها از ابتدای دوران کودکی شروع می‌شود تا بزرگسالی نیز ادامه می‌یابد و اغلب بیماری‌ها با منشأ ایمنولوژی ریشه در دوران کودکی دارد و با عنایت به اینکه دوره فوق تخصصی آلرژی و ایمنولوژی در بزرگترین مراکز معتبر دانشگاهی دنیا با همین عنوان و با پذیرش فارغ التحصیلان دوره‌های داخلی به اجرا در بیاید لذا پیشنهاد تبدیل دوره فوق تخصصی ایمنولوژی و آلرژی کودکان به دوره فوق تخصصی آلرژی و ایمنولوژی از طرف استادان این دوره ارائه شد و در هفتادمین نشست شورای آموزشی پزشکی و تخصصی به تصویب رسیده است.

همچنین با پیگیری بعمل آمده و پشتیبانی دانشگاه علوم پزشکی تهران، مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی در مهر ماه ۱۳۸۷ توسط شورای عالی گسترش دانشگاه‌ها در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به

تصویب رسید و رسماً از دوازدهم بهمن‌ماه ۱۳۷۹ با رسالت ارتقاء و توسعه دانش، پژوهش و فناوری و انجام پژوهش‌های بنیادی، اپیدمیولوژیک و بالینی در زمینه ایمنولوژی، آسم و آلرژی و تربیت نیروهای کارآمد پژوهشی شروع کرد.

تحلیل وضعیت موجود آسم، آلرژی و ایمونولوژی

الف) تحلیل محیط بیرونی:

فرصتها:

۱ - جوانی جمعیت کشور و شیوع گسترده آسم و آلرژی و نیز شیوع نسبی بیماریهای نقص ایمنی اولیه و نیاز روزافزون آنها به خدمات بهداشتی، تغذیه ای و پیشگیری

شیوع آلرژی ها در مطالعات گوناگون در سراسر دنیا متفاوت گزارش شده و در ایران نیز در شهر های مختلف متفاوت گزارش شده است ولی در مطالعه ای که در مشهد انجام شده و نتایج آن در سال ۲۰۰۹ به چاپ رسیده است شیوع کل آلرژیها در این شهر ۲۷,۵٪ گزارش شده است آنچه مسلم است شیوع آلرژیها در سالهای اخیر با افزایش آلودگی هوا و محیط زیست در مناطق شهری و تغییرات در شیوه زندگی در دنیا رو به افزایش است .

همچنین مطالعات دقیق در زمینه بررسی شیوع آسم در بالغین کشور بسیار کم است . بر اساس فراتحلیل انجام گرفته روی نتایج تحقیقات نشان داده شده که شیوع علائم آسم در کودکان مناطق مختلف کشور متفاوت است و از ۲,۷٪ تا ۳۵,۴٪ متغیر است که این طیف وسیع شیوع در نقاط مختلف کشور می تواند ناشی از تنوع آب و هوایی ، الگوی زندگی ، پوشش گیاهی و آلودگی هوا در شهر های مختلف باشد . متاسفانه کمبود مطالعات با روش استاندارد در سطح کشور و نبودن نظام مراقبت در سطح ملی برای آسم ، ارزیابی بار این بیماری را به شدت دچار مشکل می نماید . بر اساس فرا تحلیل (Mata Analysis) انجام شده اخیر شیوع علائم آسم در کودکان کشور ۱۳,۱۴۱٪ می باشد که بالاتر از گزارش های اولیه بین المللی است . همچنین بار بیماری آسم در مناطق مختلف متفاوت گزارش شده است ، به عنوان مثال در گزارش بار بیماریهای ریوی در اروپا ، بار اقتصادی آسم در ایرلند ۱۰۲ میلیارد یورو بر آورد شده است ولی متاسفانه بار بیماری آسم در ایران تعیین نشده است .

در خصوص بیماریهای نقص ایمنی نیز می توان گفت شیوع بیماری های نقص ایمنی اولیه تحت تاثیر عوامل محیطی و جغرافیایی و در جمعیت های گوناگون نسبتا شیوع بیماریهای نقص ایمنی اولیه ۱ در ۱۰۰۰۰ می باشد و

بر حسب نوع بیماری نیز این شیوع متفاوت است (از $\frac{1}{625}$ در نقص انتخابی IgA تا $\frac{1}{200000}$ در بیماران گرانولوماتوز مزمن . اگرچه شیوع نقص انتخابی IgA در ایران در مطالعه جامعی تعیین شده است ولی شیوع سایر بیماریهای نقص ایمنی تعیین نشده است ، می توان گفت بدلیل بالا بودن میزان ازدواجهای فامیلی در ایران ، شیوع نقص ایمنی ها در ایران بیشتر از سایر کشورهاست .

هرچند سن شروع بیماریهای مختلف نقص ایمنی متفاوت است ولی حدود ۴۰ در صد بیماران در سال اول زندگی تشخیص داده می شوند ، ۴۰ درصد دیگر تا ۵ سالگی ، ۱۵ درصد تا سن ۱۶ سالگی و ۵ درصد در بزرگسالی تشخیص داده می شوند . در حال حاضر در حدود ۱۰ درصد بیماران مبتلا به نقص ایمنی اولیه در سنین

بزرگسالی می باشند. تاریخچه مثبت خانوادگی نقص ایمنی مشابه در ۲۵ در صد بیماران مبتلا به نقص ایمنی اولیه دیده می شود. این امر در افراد مذکر (۳۴ درصد) شایع تر از افراد مونث (۵/۵ درصد) می باشد. تفاوت های یاد شده در مورد سن و جنس بیشتر در پسران مبتلا به سندرم های نقص ایمنی وابسته به جنس که شروع زودرس دارند، دیده می شود.

با توجه به مطالب فوق نکات ذیل بطور خلاصه بعنوان دلایل نیاز به این دوره ارائه می گردد.

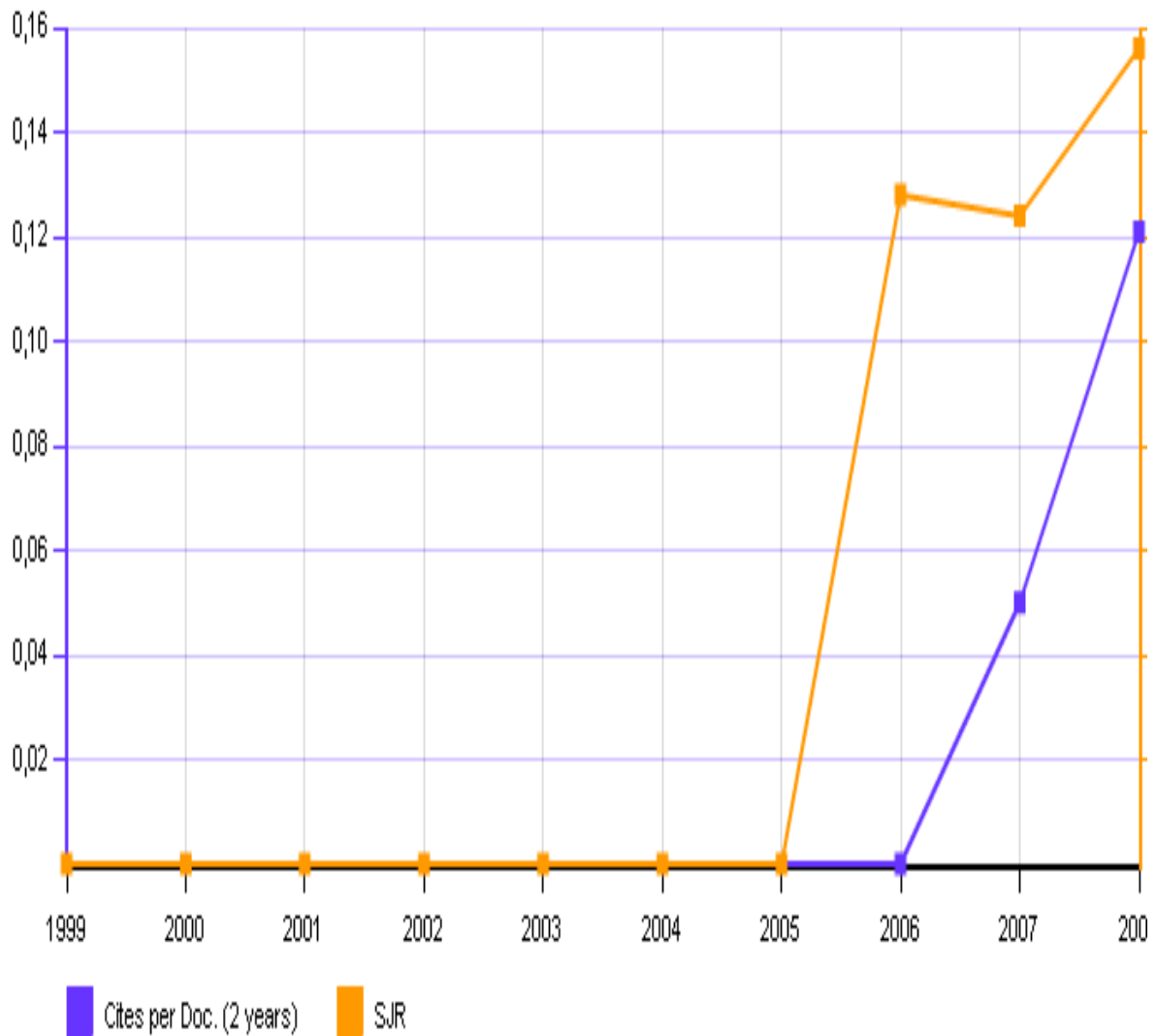
۱. گسترش دانش ایمنی شناسی و لزوم آگاهی از مکانیسم های دفاعی بدن انسان و نقش محوری این علم در شناخت علل و ماهیت تعداد وسیعی از بیماریها
۲. جوانی جمعیت کشور و شیوع گسترده آسم و آلرژی و نیز شیوع بیماریهای نقص ایمنی اولیه و نیاز روز افزون به خدمات بهداشتی، تغذیه ای و پیشگیری
۳. افزایش شیوع و بار بیماری های آسم و آلرژی جهان و کشور به دلیل تغییر نا مناسب روش زندگی و سوء تغذیه، آلودگی هوا و اعتیاد به سیگار و مواد مخدر آسم شغلی - مجروحین شیمیایی
۴. شناخت بیشتر بیماریهای نقص ایمنی و افزایش تعداد این بیماران در جامعه
۵. لزوم مراقبتهای بیشتر از بیماران آسم و آلرژی و نقص ایمنی
۶. تعداد زیاد ازدواجهای فامیلی در ایران که منجر به افزایش شیوع بیماریهای نقص ایمنی شده است.

۲ - پیشتازی علم ایمنولوژی در عرصه های پژوهش و تولید علمی در سطح جهانی و نقش آن در مسایل پیشگیری، تشخیص درمان و افزایش آگاهی جامعه نسبت به بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی در طی چند دهه گذشته که از عمر این رشته علمی در کشورمان می گذرد ما شاهد شکوفایی هر چه بیشتر آن نه تنها در منطقه بلکه در دنیا بوده ایم. اصولاً یکی از معیارهای ارزیابی یک رشته علمی توجه به تعداد مقالات ایندکس شده آن در منابع معتبر می باشد.

در نمودار (۱) ملاحظه می شود که شاخص SJR (scientific journal ranking) که شاخص ارزیابی میزان علمی بودن در یک ژورنال بوده و یک نقش اساسی و مهم را در ژورنالهای علمی از لحاظ بیان موقعیت آن در دنیا و مجامع علمی را نشان می دهد. از سال ۲۰۰۵ یک روند صعودی رادر ژورنالهای ایرانی با مبحث ایمنولوژی داشته است. همچنین در همین مدت یک افزایش چشمگیر نیز در میزان ارجاع به مقالات و مستندات علمی این ژورنالها ملاحظه می گردد.

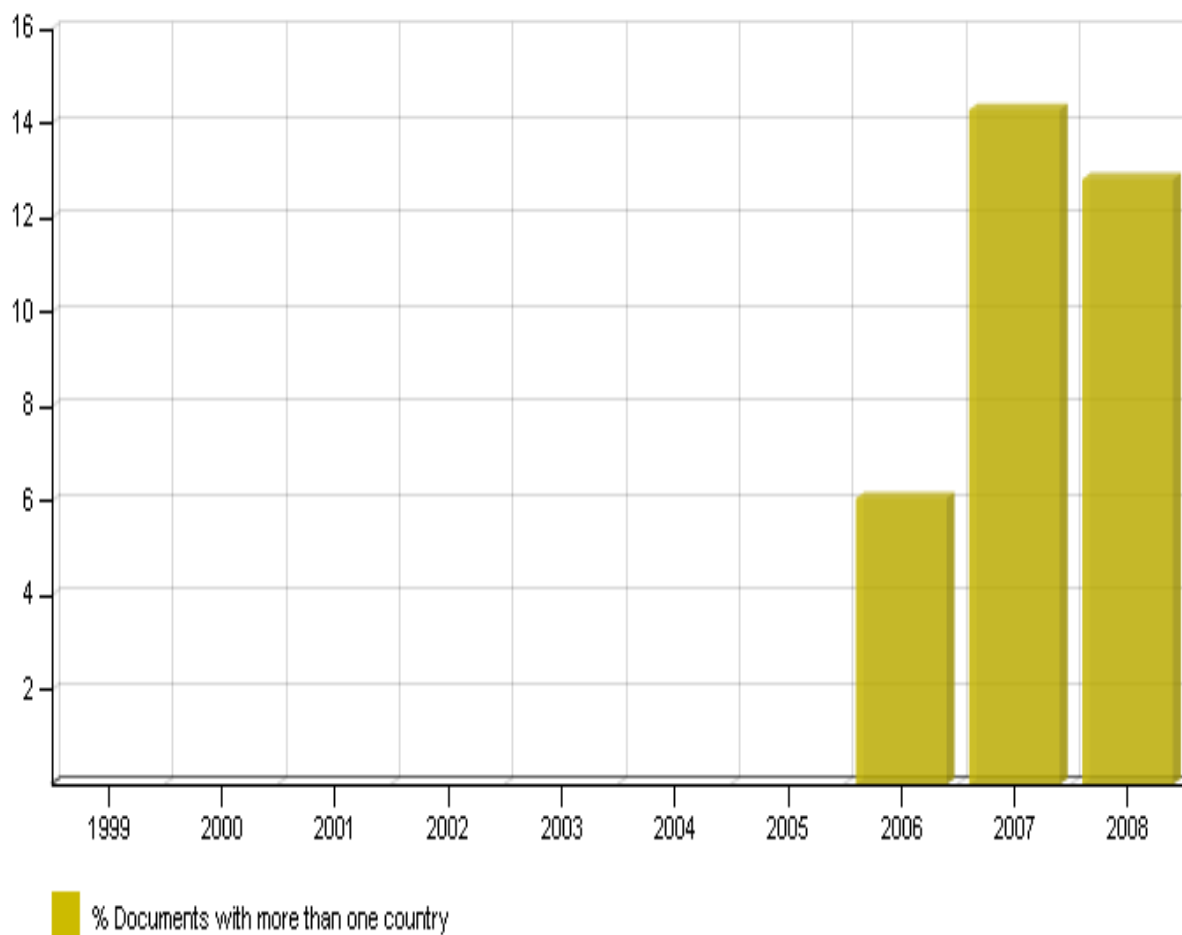
نمودار ۱. بررسی شاخص SJR که شاخص ارزیابی میزان علمی بودن در یک ژورنال میباشد در ژورنالهای با مبحث ایمونولوژی

SJR indicator vs. Cites per Doc (2y)

در نمودار (۲) ملاحظه می شود که از سال ۲۰۰۶ به بعد تعداد مقالات مشترک ارائه شده با سایر کشورهای دنیا در ژورنالهای ایرانی با مبحث ایمنولوژی افزایش چشمگیری نسبت به سالهای قبل داشته است.

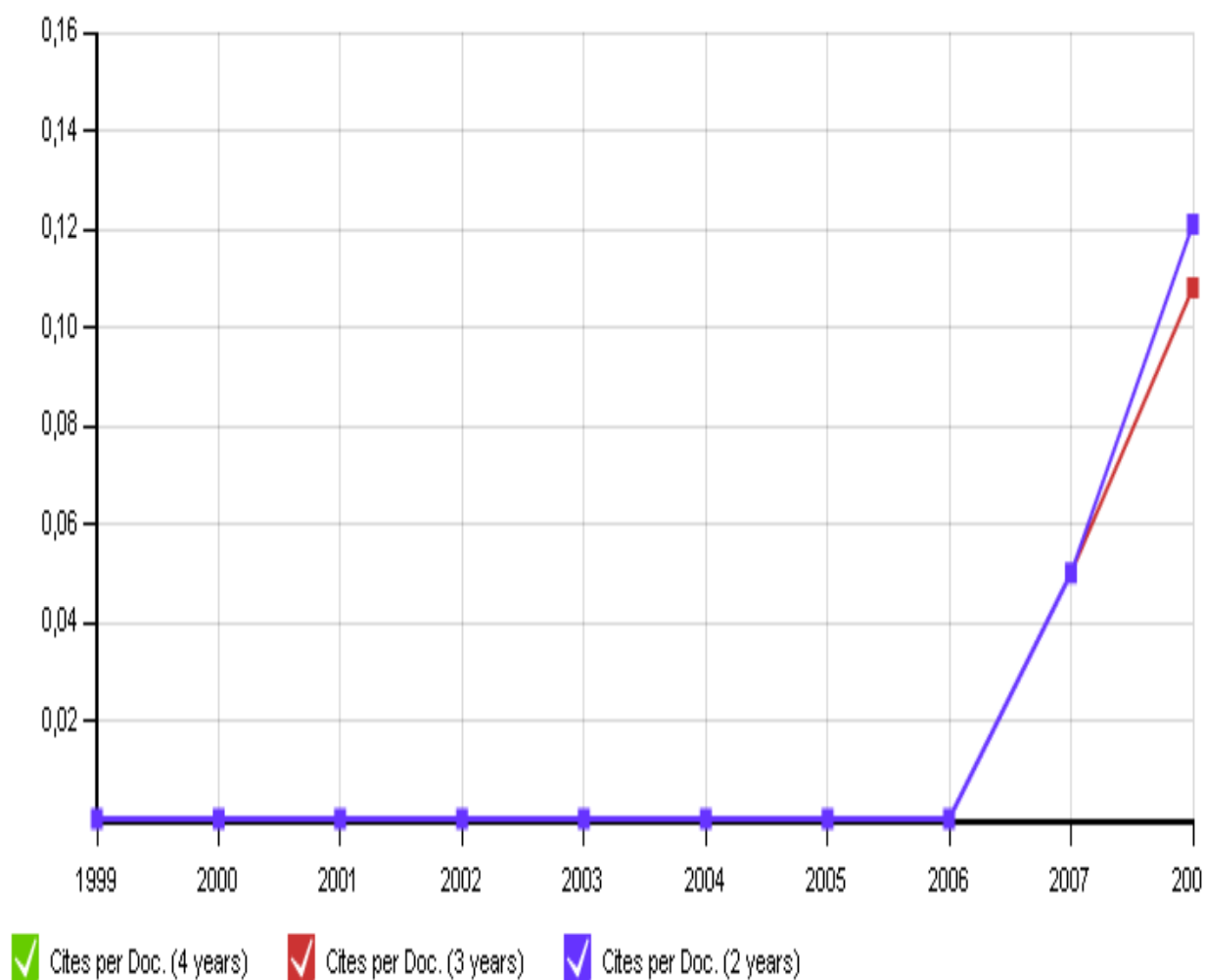
International Collaboration

در نمودار (۳) ملاحظه می شود که از سال ۲۰۰۶ به بعد مقالات قابل دسترسی و ارجاع افزایش بسیار خوبی نسبت به سالهای قبل داشته است.

previous years.

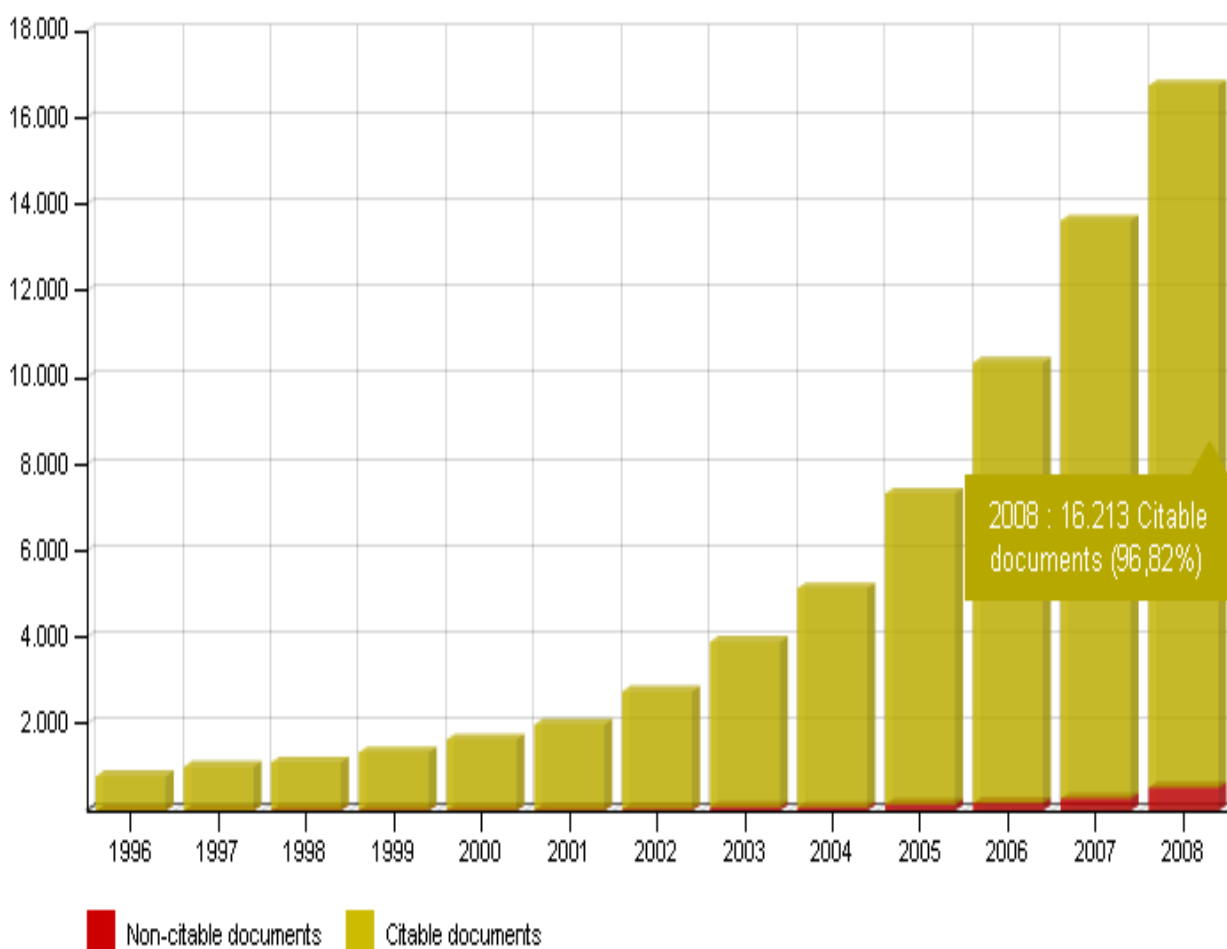
Cites per Document in 2, 3 and 4 years windows

نمودار ۳. مقایسه مقالات قابل دسترسی در ژورنالهای ایرانی با مبحث ایمونولوژی

همانطور که در نمودار (۴) مشخص است از سال ۱۹۹۶ تا سال ۲۰۰۸ یک روند افزایش یابنده از ارجاع به مقالات در زمینه ایمونولوژی-آلرژی در کشورمان ملاحظه می شود به طوری که در سال ۲۰۰۸، ۱۶۲۱۳ سند (96.82%) قابل ارجاع وجود داشته است که در سال ۱۹۹۶ تنها کمتر از ۱۰۰۰ سند قابل ارجاع و دسترسی وجود داشته است.

Citable vs. Non Citable Documents

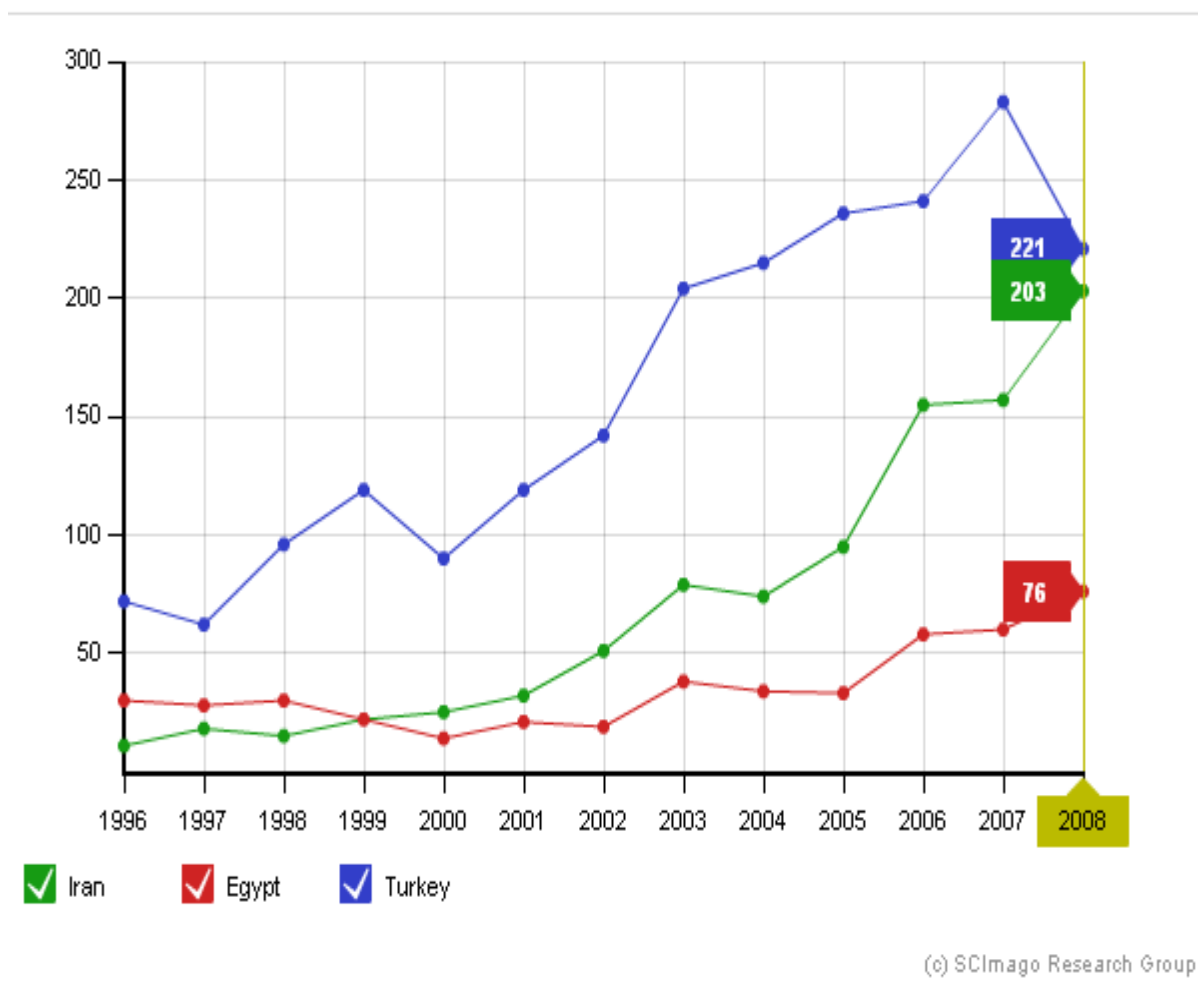

نمودار ۴. افزایش ارجاع به مقالات در زمینه ایمونولوژی-آلرژی در کشورمان

اگر بخواهیم از نظر مقایسه تعداد مقالات ایندکس شده در Pubmed رادر ژورنالهای ایرانی با مبحث ایمونولوژی تا سال ۲۰۰۸ را با کشورهای منطقه با دو کشور مصر و ترکیه بکنیم، در طی سالهای اخیر یک روند روبه رشد در ثبت مقالات ملاحظه می گردد به طوری که در سال ۲۰۰۸، ۲۰۳ مقاله ایندکس شده از کشورمان و ۲۲۱ مقاله از ترکیه و ۷۶ مقاله از مصر ملاحظه می گردد.

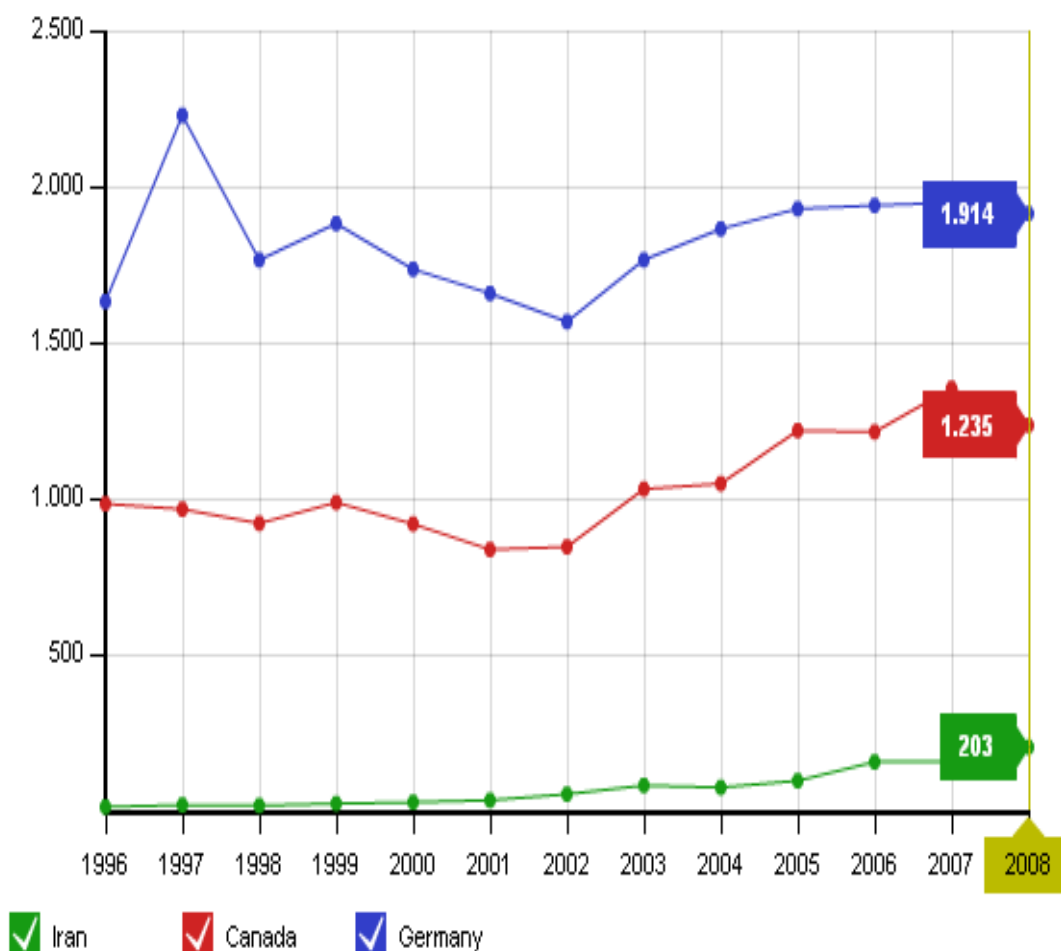
نمودار (۵). در حال حاضر نیز تا ابتدای سال ۲۰۱۰ تعداد ۲۲۹ مقاله ایندکس شده در Pubmed وجود دارد که در ژورنال "Iranian journal of Allergy, Asthma and Immunology" قابل دسترسی می باشد.

نمودار (۵). مقایسه موقعیت کشورمان در ارسال مقالات با مبحث ایمونولوژی با دو کشور منطقه ای: مصر و ترکیه

از همین منظر جهت مقایسه این شاخصها میان کشورمان و کشورهای توسعه یافته به بررسی و مقایسه داده ها در ایران با کانادا و آلمان پرداختیم. تعداد مقالات ایندکس شده تا سال ۲۰۰۸ فاصله زیادی را با این کشورها نشان می دهد. به طوری که در سال ۲۰۰۸ تعداد مقالات ایندکس شده مربوط به کشور آلمان ۱۹۱۴ و کشور کانادا ۱۲۳۵ و در کشورمان ۲۰۳ مقاله بوده است.

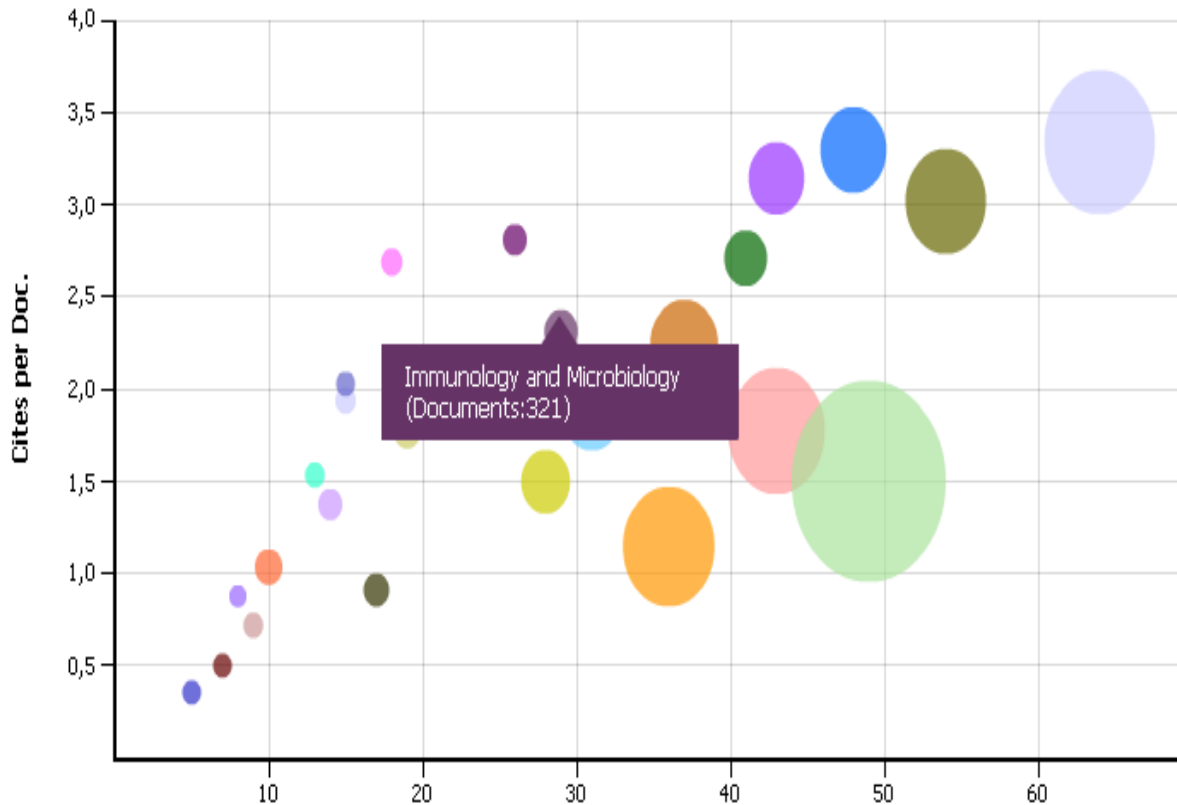
نمودار (۶)

(c) SCImago Research Group

نمودار (۶). مقایسه موقعیت کشورمان در ارسال مقالات با مبحث ایمونولوژی با دو کشور پیشرفته: کانادا و آلمان

از نظر مقایسه تولید علم در کشورمان و مقایسه آن با سایر علوم ، رشته ایمنولوژی تقریباً در یک موقعیت بینابینی قرار دارد. (نمودار ۷)

H:

جدول (۷). مقایسه موقعیت رشته ایمنولوژی با سایر علوم در کشورمان

بنابراین در مقام مقایسه کلی هر چند که از لحاظ ثبت مقالات و مستندات روند رو به توسعه ای را در طی سالهای اخیر داشته ایم لیکن در بین کشورهای خاورمیانه در مقام متوسط و در بین کشورهای پیشرفته دنیا در سطح پایین قرار گرفته ایم.

از سال ۱۹۹۶ تا سال ۲۰۰۸ نیز در یک مقایسه بین المللی در زمینه مثبت اسناد و مقالات با مبحث ایمونولوژی از بین ۲۰۳ کشور جهان کشورمان مقام سی و هشتم را دارد که امیدواریم با توجه به اینکه علم ایمونولوژی و آلرژی جزء علوم پایه محسوب می شود، با حمایت‌های مسئولین محترم بتوان موقعیت کشورمان را هر بیشتر ارتقا داده و به کشورهای توسعه یافته نزدیک نماییم . نمودار (۸)

1	 United States	125.606	117.157	3.421.546	1.788.445	26,86	372
2	 United Kingdom	33.404	30.219	705.695	167.381	21,11	206
3	 Germany	24.912	23.781	564.129	135.094	22,37	200
4	 Japan	22.040	21.384	466.904	117.686	20,55	199
5	 France	20.510	19.011	462.856	96.346	21,84	183
6	 Italy	14.999	13.467	291.220	60.983	19,66	165
7	 Canada	14.283	13.348	310.058	53.933	22,49	161
8	 Netherlands	11.402	10.753	252.638	42.951	22,37	152
9	 Spain	10.616	9.725	169.291	39.002	16,47	116
10	 Australia	10.466	9.829	230.387	41.820	23,15	154
11	 Sweden	9.280	8.922	181.337	31.610	18,71	124
12	 Switzerland	8.677	8.086	259.591	32.254	29,89	181
13	 Brazil	6.604	6.309	70.000	24.283	12,10	78
14	 Belgium	5.511	5.141	112.328	16.301	20,87	114
15	 China	5.112	4.928	41.144	10.987	14,61	66
16	 Denmark	4.962	4.768	88.067	14.889	17,89	102
17	 India	4.208	3.837	35.354	11.052	9,55	56

23	 Poland	2.815	2.690	25.449	5.052	9,36	57
24	 Taiwan	2.644	2.520	33.910	7.141	14,84	63
25	 Turkey	2.247	1.947	17.189	3.728	9,09	48
26	 Mexico	2.178	2.073	26.743	4.578	13,13	61
27	 Argentina	2.046	1.957	24.434	4.606	12,13	58
28	 Greece	2.022	1.852	24.137	2.955	13,49	63
29	 South Africa	1.995	1.791	31.435	5.689	18,61	71
30	 Thailand	1.702	1.568	23.710	4.614	16,31	59
31	 Russian Federation	1.402	1.362	18.155	2.999	12,35	57
32	 Czech Republic	1.399	1.348	13.692	2.605	10,70	48
33	 Ireland	1.341	1.259	30.114	3.018	25,17	76
34	 Hungary	1.250	1.191	16.703	2.448	14,09	56
35	 New Zealand	1.165	1.097	20.785	2.780	19,20	62
36	 Portugal	1.079	1.022	15.241	2.038	16,40	51
37	 Kenya	1.063	1.013	16.843	2.878	17,92	56
38	 Iran	1.040	978	4.161	1.241	6,96	27
39	 Hong Kong	999	925	16.191	2.521	17,78	55
40	 Singapore	882	838	12.028	1.560	16,08	47
41	 Uganda	688	625	10.669	1.865	19,19	48
42	 Colombia	615	592	7.461	1.343	13,51	40
43	 Cuba	596	569	3.845	1.072	9,05	30

جدول (۸). مقایسه موقعیت کشورمان در ارسال مقالات با مبحث ایمونولوژی با سایر کشورهای دنیا

فصلنامه بین المللی آلرژی، آسم و ایمونولوژی (IRANIAN JOURNAL of ALLERGY, ASTHMA AND IMMUNOLOGY) با شماره سریال e.ISSN: 1735- 5249 و P.ISSN:1735-1502 به عنوان اولین مجله ایرانی اندکس شده همزمان در ISI و Pubmed در حال حاضر با داشتن ۲۲۹ مقاله ایندکس شده در Pubmed از سال ۲۰۰۶ تاکنون توانسته است تا جایگاه کشورمان را در رابطه با علم ایمونولوژی در رتبه قابل قبولی ارائه و حفظ نماید. در حال حاضر این ژورنال توسط مرکز تحقیقات آسم و آلرژی ایمونولوژی حمایت می شود و توسط دانشگاه علوم پزشکی تهران چاپ می شود این ژورنال توانسته است ارتباطات مناسب علمی را بین محققین، پزشکان و دستیاران فوق تخصصی داخل و خارج کشور برقرار نماید.

برخی از مقالات ایندکس شده در Pubmed :

1. DNAs from Brucella Strains Activate Efficiently Murine Immune System with Production of Cytokines, Reactive Oxygen and Nitrogen Species
Zahra Tavakoli, Sussan K. Ardestani, Taghi Lashkarbolouki, Amina Kariminia, Taghi Zahraei Salehi, and Nasser Tavassoli
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, September 2009; Vol. 8, No. 3, p. 127-134.

2. Expression Changes of Serotonin Receptor Gene Subtype 5HT3a in Peripheral Blood Mononuclear Cells from Schizophrenic Patients Treated with Haloperidol and Olanzapin
Gholam Reza Shariati, Ghasem Ahangari, Arash Hossein-nezhad, Seyed Mohammad Asadi, Farzaneh Pooyafard, and Hamid Reza Ahmadkhaniha
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, September 2009; Vol. 8, No. 3, p. 135-139.

3. Association Analysis of Vitamin D Receptor Gene Polymorphisms in Chinese Population with Asthma
Wen-Liang Fang, Lin-Bo Gao, Wei-Bo Liang, Hui Xue, Peng Bai, Mei-Li Lv, Yan-Yun Wang, Bin Zhou, and Lin Zhang
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, September 2009; Vol. 8, No. 3, p. 141-147.

4. Herpes Simplex Type I Infection and Atopy Association in Turkish Children with Asthma and Allergic Rhinitis
Mahir Igde, Fusun Artiran Igde, and Zafer Yazici
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, September 2009; Vol. 8, No. 3, p. 149-154.

5. cDNA Cloning, Expression and Characterization of an Allergenic 60s Ribosomal Protein of Almond (*Prunus dulcis*)
Mohsen Abolhassani and Kenneth H. Roux

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 77-84.

6. Primary Immunization with a Triple Diphtheria-Tetanus-Whole Cell Pertussis Vaccine in Iranian Infants: An Analysis of Antibody Response
Saeed Zarei, Mahmood Jeddi-Tehrani, Mohammad Mehdi Akhondi, Hojjat Zeraati, Foroughalsadat Pourheidari, Mahyar Ostadkarampour, Banafsheh Tavangar, and Fazel Shokri

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 85-93.

7. Polymorphism of IL-1 α (-889) Gene and Its Association with Aggressive Periodontitis

Zahra Kiani, Jalil Tavakkol-Afshari, Hamed Hojjat, Hamid Reza Arab, Mehrdad Radvar, Mehrdad Sadeghizadeh, and Ahmad Reza Ebadian

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 95-98.

8. Cytologic Phenotypes of B-Cell Acute Lymphoblastic Leukemia- A Single Center Study

Asghar Ramyar, Masoud Shafiei, Nima Rezaei, Hossein Asgarian-Omran, Shadi Abdar Esfahani, Kasra Moazzami, Abdolfattah Sarafnejad, and Asghar Aghamohammadi

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 99-106.

9. Pulmonary Function Tests and Work-Related Respiratory and Allergic Symptoms in Iranian Bakers

Mohammad Hosein Boskabady, Ehsan Taheri, Sina Ahmadi, Kolsoumeh Ebrahimi, Malihe Soudaneh, Fatemeh Mohammadi, and Alireza Sabourhasanzadeh

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 107-110.

10. Churg Strauss Syndrome after Polypectomy in Asthmatic and Allergic Patients

Saeid Fallah Tafti, Bahareh Mokri, and Nahal Mansoori

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 111-115.

11. A Case of Hypogammaglobulinemia with Enteroviral Meningoencephalitis, Associated with Increased Adenosine Deaminase in Cerebrospinal Fluid

Abdolvahab Alborizi, Ali Hosseini-nasab, Mazyar Zeyaeian, Anahita Sanaei, and Sara Kashef

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, June 2009; Vol. 8, No. 2, p. 117-119.

12. Coxsackievirus B3 Infection Induced Viral Myocarditis by Regulating the Expression Pattern of Chemokines in Cardiac Myocytes

Yan Shen, Quan-Cheng Kan, Wei Xu, Yi-Wei Chu, and Si-Dong Xiong

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, March 2009; Vol. 8, No. 1, p. 1-9.

13. Effect of Nictinamide on Experimental Induced Diabetes

Faris Q. Alenzi

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, March 2009; Vol. 8, No. 1, p. 11-18.

14. Substance P Potentiates TGF- β 1 Production in Lung Epithelial Cell Lines

Roya Yaraee and Tooba Ghazanfari

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, March 2009; Vol. 8, No. 1, p. 19-24.

15. Generation of Immune Inhibitory Dendritic Cells and CD4+T Regulatory Cells Induced by TGF- β

Saeid Abediankenari and Maryam Ghasemi

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, March 2009; Vol. 8, No. 1, p. 25-30.

16. Association of Cytokine Gene Polymorphisms with Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Macedonians

Dejan Trajkov, Jagoda Mirkovska-Stojkovikj, Aleksandar Petlichkovski, Ana Strezova, Olivija Efinska-Mladenovska, Emilija Sandevska, Olgica Sibinovska, Slavica Hristomanova, Eli Djulejic, Jordan Petrov, Jean Gogusev, and Mirko Spiroski

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, March 2009; Vol. 8, No. 1, p. 31-42.

17. Neutropenia Associated with X-Linked Agammaglobulinemia in an Iranian Referral Center
Asghar Aghamohammadi, Taher Cheraghi, Nima Rezaei, Hirokazu Kanegane, Sina Abdollahzede, Mojtaba Talaei-Khoei, Golnaz Heidari, Fariborz Zandieh, Mostafa Moin, and Toshio Miyawaki
Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, March 2009; Vol. 8, No. 1, p. 43-47.

اختراعات:

۱. نمونه گیر گرده گیاهان و اسپور قارچهای معلق در هوا با مشخصات:

1. Type: Suction/cascade impactor sampling
2. sample airborne particles, such as fungus spores and pollens, continuously
3. Standard orifice size 2 x 14 mm
4. Voltages: 230-250 volts 50 Hz
5. Trap is fitted with a drum, around which is placed a sticky cellulose strip
6. By means of a vacuum pump, air is sucked through this slit at a constant rate of ten litres per minute
7. Equipped with a wind vane

این دستگاه در مرکز ثبت ابداعات و اختراعات و اسناد و املاک کشور و به شماره ۲۱/۰۶/۸۸-۶۰۹۷۱ ثبت گردیده است.

۲. تهیه اطلس جغرافیایی گیاهان آلرژی زادر ایران بصورت برنامه نرم افزاری مولتی مدیا. با حمایت مرکز تحقیقات ایمنولوژی و آلرژی و کرسی UNESCO در ایران

۳. برخورداری کشور از جوانان مستعد و دانش پژوه که اقبال بیشتری نسبت به علم و تحقیق و نوآوری دارند.

تهدیدها:

۱. فقدان قوانین و سیاست های علمی مدون و ناپایداری آنها و ضعف نظارت و پشتیبانی در زمینه خدمات فوق تخصصی ایمنولوژی و آلرژی
۲. عدم تناسب تعداد نیروهای فوق تخصصی، برنامه های آموزشی و پژوهشی و امکانات تشخیصی و درمانی با افزایش شیوع و بار بیماریهای نقص ایمنی و آسم و آلرژی بدلیل تغییر (نامناسب) روش زندگی و نیز سوء تغذیه، آلودگی هوا و اعتیاد به سیگار و مواد مخدر
۳. عدم برخورداری دانش ایمنولوژی و آلرژی از جایگاه مناسب در ساختار علمی و بهداشتی و ذهنیت مسئولان علیرغم اهمیت آن در پیشگیری، تشخیص، درمان و سلامت جامعه

در اینجا بد نیست تا مقایسه ای را بین وضعیت آموزش در ایران را با کشور کانادا مقایسه نمایم. در حال حاضر در کانادا ۵ دانشگاه بزرگ وجود دارد که مسئولیت آموزش رزیدنت‌های فوق تخصصی را در زمینه ایمونولوژی و آلرژی بعهده دارد. شکل (۲).

Residents in Clinical Immunology/Allergy Training Programs in Canada

University	2003 - 2004		2004 - 2005		2005 - 2006		2006 - 2007		2007-2008		2008-2009	
	Total	Can.	Total	Can.	Total	Can.	Total	Can.	Total	Can.	Total	Can.
University of Manitoba - Adult	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1
-Pediatric	4	4	2	2	0	0	0	0	2	1	4	1
University of Western Ontario - Adult	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0
University of Toronto - Adult	3	1	3	0	2	1	3	1	4	1	2	2
-Pediatric	6	3	5	1	5	2	6	3	6	0	3	
McMaster University - Adult	1	1	2	1	2	2	0	0	1	1	3	2
-Pediatric	5	1	5	1	5	1	5	1	4	3	3	3
McGill University - Adult	2	1	2	0	2	0	4	1	3	2	1	1
-Pediatric	4	2	2	2	2	2	3	2	3	2	5	3
TOTALS:	26	14	21	8	20	10	21	8	23	10	23	13

شکل ۲. دانشگاه‌های آموزش دهنده رشته ایمونولوژی و آلرژی در کانادا

طبق برنامه میبایست به ازای هر ۱۰۰۰۰۰ نفر جمعیت یک نفر فوق تخصص ایمونولوژی و آلرژی وجود داشته باشد. افرادی که وارد این رشته فوق تخصصی میشوند اکثراً پزشکان فارغ التحصیل شده از رشته کودکان میباشند. طول مدت تحصیل این رشته در دانشگاه‌های مختلف کانادا متفاوت است لیکن بین ۲ الی ۳ سال میباشند. در طی این مدت افراد میبایست مراحل آموزشی زیر را طی نمایند.

بخش	ماه	سال
آلرژی اطفال	۵-۱	اول
آلرژی بالغین	۷-۶	
تست تنفسی	۸	
تحقیقات	۹	
تنفس اطفال	۱۰	
بیماریهای اکتسابی آلژژیک	۱۲-۱۱	
آلرژی اطفال	۷	دوم
آلرژی بالغین	۹-۸	
بیماریهای پوست	۱۰	
هماتولوژی	۱۱	
روماتولوژی	۱۲	

در کلینیک آلرژی مستقر در بیمارستان آموزشی دستیار میبایست علاوه بر پیگیری بیماران قبلی ۲ بیمار جدید در روز رانیز ویزیت نماید.

یکی از برنامه‌های آموزشی مفید که لازم است تا در کشورمان نیز اجرا شود برنامه تحت عنوان: ژورنال کلابهای سراسری یا "Cross Canada Video Journal Club" می‌باشد که ماهی یک بار اجرا میشود. در نهایت هر دستیار میبایست یک پروژه تحقیقاتی در زمینه ایمونولوژی و آلرژی در مباحث کلینیکی و یا علوم پایه ارائه نماید.

در کشورمان نیز فعلا چهار مرکز آموزش فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی وجود دارد:

۱. دانشگاه علوم پزشکی تهران
۲. دانشگاه علوم پزشکی ایران
۳. دانشگاه علوم پزشکی مشهد
۴. دانشگاه علوم پزشکی شیراز

نسبت تعداد فوق تخصص ایمونولوژی و آلرژی بالینی یک نفر برای هر ۲/۰۰۰/۰۰۰ نفر میباشد که نصف تعداد در کانادا میباشد. طول مدت تحصیل ۳ سال میباشد.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان این دوره به تفکیک هر نقش عبارتند از:

الف: در نقش پیشگیری، تشخیص و درمان

- برقرار نمودن ارتباط موثر و مناسب با بیمار و خانواده و حمایت روانی آنها (communication)

- گرفتن تاریخچه کامل و دقیق از بیماران

- معاینه تخصصی بیماران

- درخواست های پاراکلینیک مورد نیاز و مناسب و تفسیر دقیق آن ها

- انجام اقدامات و روش های اختصاصی تشخیصی مندرج در این برنامه

- تشخیص بیماری

- به کار گیری رویکرد های درمانی مناسب اعم از تجویز منطقی دارو و غیره

- ارجاع بیماران در صورت لزوم به سایر همکاران در تخصص های مختلف از جمله توانبخشی ، جهت اخذ مشاوره

و راهنمایی

- استفاده از روشهای ایمونوپروفیلاکتیک و تشخیص کموپروفیلاکتیک بیماران و خانواده ها در مواقع نیاز

- همکاری در طرح های غربالگری مرتبط با ایمونولوژی و آلرژی با نظام سلامت

- بکارگیری دستورالعملهای صادره از نظام سلامت کشور

- پیگیری های مناسب و مورد نیاز بیماران

- تشکیل پرونده برای بیماران و ثبت اطلاعات پزشکی بیماران.

- رعایت اصول و ارزش های اخلاق پزشکی با تاکید بر موارد زیر :

• آگاهی دادن و استقلال بیماران در تصمیم گیری ها پس از ارائه اطلاعات کافی به بیماران

• تجویز سودمند درمان

• ضرر نرساندن به بیماران

• توزیع عادلانه خدمات

• رازداری

• تحمیل نکردن هزینه های اضافه به بیماران

• احترام به بیماران ، همکاران ، اعضای تیم سلامت و دانشجویان

• حمایت روحی ، روانی و جسمی بیمار و خانواده وی

ب: در نقش آموزشی

- ارائه آموزش به سطوح مختلف دانشجویی، کارورزی، دستیاری تخصصی و فوق تخصصی، پزشکان و پیراپزشکان کشور و نیز اطلاعات مورد نیاز به بیماران، خانواده ها، جامعه و مسئولان
- همکاری در ارائه برنامه های آموزشی رسانه ای نوشتاری و غیر نوشتاری
- به روز نگه داشتن دانش و مهارت های خود از طرق مختلف از جمله شرکت در برنامه های آموزش مداوم و کنگره های مربوط و ...
- مشارکت در تدوین و ارائه برنامه های آموزشی و ترویج در جهت اصلاح فرهنگ بهداشتی، تغذیه و ارتقای سلامت جامعه.

ج: در نقش پژوهشی

- مشارکت و انجام پژوهش های مرتبط با رشته پس از پایان دوره آموزشی در جهت نوآوری علمی و حل مشکلات جامعه
- همکاری در پژوهش های مرتبط با حیطه تخصصی با نظام سلامت

د: در نقش مشاوره ای

ارائه مشاوره و همفکری با بیماران، خانواده ها، همکاران مختلف پزشک، پیراپزشک و سازمان ها

ه: در نقش مدیریتی

مشارکت و اداره بخش های آموزشی، پژوهشی و ارائه مدیریت علمی در سیاست گذاری ها و برنامه ریزی های کلان علمی، بهداشتی و درمانی کشور در صورت نیاز

نحوه توزیع آموزش در طی مدت ۳ سال بصورت زیر است. جدول (۳)

مدت زمان (ماه)	محتوی - اقدامات	بخش، واحد یا عرصه آموزش
(حداقل ۳ روز در هفته)	ویزیت بیماران سرپایی - انتخاب بیماران برای بستری	درمانگاه ایمونولوژی و آلرژی (کودکان و بالغین)
۲۴	ویزیت بیماران بستری - شرکت در برنامه مشاوره های پزشکی - شرکت در برنامه های آموزشی - پژوهشی، طبق برنامه تنظیمی بخش	بخش ایمونولوژی - آلرژی (کودکان و بالغین)
۳	انجام و هدایت آزمایشات تخصصی مثل تست های جلدی و دارویی و اسپرومتری	آزمایشگاه ایمونولوژی - آلرژی (کودکان و بالغین)
۸	طبق برنامه که آورده شده است	چرخش های دوره ای اجباری
۱		چرخش های انتخابی

توجه به جدول (۴) می‌تواند نیاز به نیروی فوق تخصص در این رشته را در کشورمان نشان دهد.

استان	دانشگاه علوم پزشکی محور	نیروی فوق تخصص ایمونولوژی مشغول به کار در حال حاضر	نیروی مورد نیاز یا امکانات مورد نیاز
خراسان رضوی	خراسان رضوی	۲	تاسیس بخش مستقل و تحت بستری ایمونولوژی و آلرژی
فارس- کهگیلویه و بویر احمد - بوشهر	شiraz	۳	گسترش کمی و کیفی بخش ایمونولوژی و آلرژی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
هرمزگان- یزد	یزد	یک فوق تخصص در هر استان	-----
سیستان و بلوچستان- کرمان	کرمان	۱	استخدام یک نفر نیرو و گسترش کمی و کیفی گروه ایمونولوژی دانشگاه علوم پزشکی کرمان
اصفهان - چهارمحال و بختیاری	اصفهان	۲	تاسیس مرکز مستقل آموزشی فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
خوزستان	جنبدی شاپور		تاسیس مرکز مستقل آموزشی فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
مازندران- گلستان	مازندران	۲	
گیلان		۱	تاسیس مرکز مستقل آموزشی فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
آذربایجان غربی و شرقی- اردبیل	تبریز	۲	تاسیس مرکز مستقل آموزشی فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
کرمانشاه- ایلام- همدان	کرمانشاه	۱	تاسیس مرکز مستقل آموزشی فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
تهران- مازان- زنجان - قزوین		۳	-----

جدول (۴) نیاز فعلی به نیروی فوق تخصص در رشته ایمونولوژی و آلرژی

ب) تحلیل محیط درونی:

قوتها:

۱- ارتباط و همکاری نزدیک بخشهای پژوهشی و آموزشی فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی و کمیته کشوری آسم و آلرژی و مراکز تحقیقاتی ایمونولوژی و آسم و آلرژی و انجمن های علمی و حمایتی ارائه آموزش های مستمر به پزشکان و سایر کادرهای تخصصی و فوق تخصصی مرتبط و انگیزه قوی علمی و اجتماعی نیروهای فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی برای ارائه خدمات بیشتر با کیفیت بهتر در سطح کشور. این دوره با رشته ها و دوره های زیر در مواردی همپوشانی عملی دارند:

۱- دوره فوق تخصص ریه کودکان

۲- دوره فوق تخصص ریه بزرگسالان

۳- دوره فوق تخصص روماتولوژی

۴- رشته (گوش و گلو و بینی)

۵- رشته پوست

۶- رشته بیماریهای عفونی و گرمسیری

۷- دوره فوق تخصص هماتولوژی

۸- دوره فوق تخصص گوارش

به دلیل پایه ای بودن دانش ایمونولوژی، سایر رشته های پزشکی نیز به نوعی زمینه مشترک با این دوره فوق تخصصی را دارند مانند رشته های تخصصی بیماریهای چشم، داخلی، اعصاب، دوره های فوق تخصصی غدد و متابولیسم بالغین و کودکان.

بدیهی است، در صورت لزوم، از همکاریهای بین بخشی *(Multidisciplinary Collaborations)* بهره گرفته خواهد شد.

۲- روند روبه افزایش پروژه های تحقیقاتی، مقالات علمی و انتشار فصلنامه تخصصی و علمی بین المللی آلرژی، آسم و ایمونولوژی، توسط همکاران این رشته

۳- تهیه و ترویج دستورالعمل های تشخیصی درمانی در زمینه بیماریهای آسم و آلرژی و نقص ایمنی و نیز جزوات آموزشی و کتاب جهت کادرهای پزشکی و پیراپزشکی و نیز ارائه آموزشهای عمومی به بیماران و خانواده ها در زمینه بیماریهای آسم و آلرژی و نقص ایمنی در سطح کشور. در ذیل به مهمترین کتب نشر شده در این زمینه اشاره گردیده است:

برخی از کتب تدوین شده توسط انجمن آسم و آلرژی ایران یا کمیته کشوری آسم و آلرژی و یا اعضای انجمن در زمینه بیماریهای آلرژی، آسم و نقص ایمنی عبارتند از:

- آنچه شما باید درباره آسم بدانید (راهنمای بیماران؛ پدران و مادران)

- فرهودی، ابوالحسن، ۱۳۷۳-۱۳۷۸
- آنچه شما باید درباره آلرژیها بدانید (راهنمای بیماران؛ پدران و مادران)
- فرهودی، ابوالحسن، ۱۳۷۳-۱۳۷۸
- بیماریهای شایع آلرژی
- فرهودی، ابوالحسن، ۱۳۰۳
- بیماریهای نقص ایمنی: تشخیص و درمان
- ۱۳۶۵
- بیماریهای نقص ایمنی اولیه در ایران
- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی، ۱۳۸۵
- دانستیهای آسم: ویژه بیماران و خانواده ها
- قرگزلو، محمد، ۱۳۷۹-۱۳۸۲
- راهنمای آلرژیها
- ۱۳۸۶
- آلرژیهای بینی
- فریدحسینی، رضا، ۱۳۶۳
- ایمونولوژی
- پاتوفیزیولوژی بیماریهای روماتیسمی و خود ایمنی
- فریدحسینی، رضا، ۱۳۷۱-۱۳۶۵
- پاتوفیزیولوژی بیماریهای روماتیسمی و خود ایمنی
- فریدحسینی، رضا، ۱۳۶۵
- سیگار یا سلامتی انتخاب با شماست
- مبانی ایمنی شناسی
- فریدحسینی، رضا، ۱۳۶۲

ضعفها:

- ۱ - محدودیت منابع مالی، مواد و تجهیزات آزمایشگاهی، ابزار پژوهشی، دارو و امکانات درمانی، کتب و نشریات تخصصی این رشته و ضعف دسترسی به اینترنت پرسرعت برای استفاده از منابع موجود

- ۲- کمبود تعداد فوق تخصص های ایمونولوژی آلرژی و تمام وقت نبودن این نیروها، کمبود مراکز آموزش های فوق تخصصی نسبت به جمعیت کشور و فقدان استانداردهای هم سطح و مطلوب در بین این مراکز و ضعف ارتباط علمی پژوهشی بین مراکز موجود در داخل و خارج کشور
- ۳- نداشتن مراکز (مرجع) و بخش بستری مستقل ایمونولوژی و آلرژی برای بیماران ایمونولوژی و آلرژی و مبتلا به آسم، در سطح کشور با توجه به نیازهای رو به افزایش این رشته
- ۴- ضعف ارتباطی و ضعف در همکاری علمی مراکز آموزش فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی بالینی و پایه و ناکافی بودن برنامه های آموزشی دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی از محتوای آسم، آلرژی و ایمونولوژی بالینی
- ۵- ضعف در امکانات تشخیصی و آزمایشگاهی در مراکز فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی
- ۶- کمبود بودجه اختصاصی (ریالی و ارزی) برای انجام پژوهش و آموزش نیروهای فوق تخصصی و در اختیار قرار ندادن این بودجه به مراکز مربوط
- ۷- تمرکز گرایی در امور اداری، استخدامی، آموزشی و پژوهشی و تخصیص اعتبارات

دور نمای رشته تخصصی ایمنولوژی و آلرژی

- در سیاستگذاری ها و برنامه ریزی های آموزشی، پژوهشی و درمانی در سطح ملی و براساس شواهد حاصل از مطالعات و پژوهش های علمی انجام شده و با توجه به محوریت سلامت در رشد و توسعه جامعه و با توجه رهیافت های جهانی مشارکت فعال خواهیم داشت.
- نیل به جایگاه شایسته و الگو در نظام آموزش عالی و بهداشت و درمان کشور، برتری علمی و ارائه خدمات تخصصی در منطقه و مطرح بودن در سطح جهانی رسالت فوق تخصصی. ایمنولوژی و آلرژی
- آموزش های سطوح مختلف تخصصی و فوق تخصصی، آموزش های میان رشته ای و نیز آموزش های عمومی را در جهت ارتقا فرهنگ سلامت در جامعه گسترش خواهیم داد.
- پژوهش های پایه، کاربردی و توسعه ای را در جهت افزایش تولید علمی و نوآوری و ارتقا کیفیت آموزش و خدمات متناسب با شان و کرامت انسانی گسترش خواهیم داد.
- خدمات تخصصی و فوق تخصصی را در جهت ارتقای سطح پیشگیری، تشخیص، درمان و سلامت جامعه از نظر کمی و کیفی توسعه خواهیم داد.

ارزشها و زمینه های کلیدی عملکرد رشته فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی

الف) ارزشها:

- ۱- رعایت اصول اخلاق پزشکی و موازین اسلامی در رابطه با بیماران با توجه به ارزش و کرامت انسان و جلب رضای الهی
- ۲- رعایت اصول اخلاق در آموزش و پژوهش و تاکید بر احترام و رعایت حقوق دانشجویان، دانش پژوهان، استادان و محققان و سایر ذی نفعان
- ۳- ایجاد محیط ایمن و پویا متناسب با ارزش های علمی به منظور تسهیل فعالیت های کلیه همکاران
- ۴- تقویت فرهنگ تعاون و کار جمعی در فعالیت های آموزشی، پژوهشی و ارائه خدمات
- ۵- تحقق عدالت در آموزش، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به شهروندان و دفاع از حقوق بیماران، پزشکان و پیراپزشکان
- ۶- افزایش آگاهی جامعه به منظور مشارکت در تامین سلامتی جسمی، روانی و اجتماعی شهروندان و جلب رضایت و همکاری آنان در پیشگیری، تشخیص و درمان
- ۷- ارتقای کیفیت آموزش، پژوهش و خدمات، افزایش کارایی و اثربخشی سازمانی

ب) زمینه های کلیدی عملکرد:

- ۱- ارتقای سلامت افراد و جامعه
- ۲- پیشبرد آموزش در سطوح مختلف
- ۳- پژوهش های پایه و کاربردی
- ۴- مشارکت در سیاستگذاری های کشوری مرتبط با این رشته
- ۵- تلاش برای مطرح بودن در سطح بین المللی از نظر تولید و نوآوری علمی

اهداف راهبردی رشته فوق تخصصی ایمنولوژی و آلرژی

- ۱- شناخت عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و بیماریها (با توجه به نقش تعیین کننده عدالت اجتماعی در امر سلامت در همه زمینه های آموزشی - پژوهشی، خدمات تشخیصی، درمانی و پیشگیری)
- ۲- آموزش مداوم جامعه و همه گروههای ذی نفع در جهت افزایش آگاهیهای علمی جامعه به منظور تشخیص، پیشگیری و درمان بیماریهای مرتبط با ایمنولوژی، آسم و آلرژی.
- ۳- تربیت نیروی انسانی کارآمد تخصصی، فوق تخصصی و پژوهشگر با توجه به رهیافت های علمی جهانی، نیازهای کشور و تامین مادی و معنوی این نیروها
- ۴- آموزش مداوم دانش آموختگان تخصصی و فوق تخصصی و روزآمد کردن برنامه های آموزشی با توجه به رهیافت های جدید پژوهشی در ایران و جهان
- ۵- ارائه خدمات بهداشتی و درمانی با استاندارد های معیار های علمی و جهانی، جهت نیل به کیفیت مناسب زندگی
- ۶- ساماندهی و تقویت اطلاعات آموزشی و پژوهشی و دسترسی موثر به شبکه های اطلاعات علمی جهانی
- ۷- گسترش پژوهشهای پایه، کاربردی، توسعه ای متناسب با نیازهای انسان و دستاوردهای علمی جهانی بصورت سلامت محور و جامع نگر
- ۸- مشارکت و ایفای نقش موثر در سیاستگذاری ها و برنامه ریزی های علمی و پژوهشی و تامین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی آحاد جامعه
- ۹- احراز جایگاه و ایفای نقش موثر در روابط و همکاریهای علمی و پژوهشی گسترده در سطح ملی با اولویت دادن به طرحهای مشترک بین رشته ای و میان دانشگاهی در سطح منطقه ای و بین المللی

ناکتیک‌ها و فعالیتهای مربوط به اهداف راهبردی

هدف ۱- تربیت نیروی انسانی کارآمد (فوق تخصص، دستیاران دکتری تخصصی، کارشناسی ارشد و PhD نیز همکاری در آموزش نیروهای کاردانی و کارشناسی با توجه به رهیافت‌های علمی جهانی، نیازهای کشور و تامین مادی و معنوی این نیروها)

نوع فعالیت	سال ۸۷	سال ۸۸	سال ۸۹
a	مطالعه و برآورد وضع نیروی انسانی موجود و برآورد نیروی مورد نیاز (کوتاه مدت ۲-۳ سال)		
b	مطالعه برآورد وضع نیروی موجود و برآورد نیروی مورد نیاز در (میان مدت ۳-۵ سال) بلند مدت (۲۰-۱۰ سال)		
c	بازنگری و روزآمد کردن برنامه آموزشی موجود و مطالعه برنامه های آموزشی سایر کشورها		
d	تداوم و گسترش آموزش نیروهای فوق تخصصی اجرای برنامه آموزش دکتری تخصصی، کارشناس ارشد، کارشناسی و کاردانی تدوین و اجرای برنامه تربیت پژوهشگران در زمینه ایمونولوژی و آلرژی		
e	برنامه تقویت همکاریهای آموزشی و پژوهشی بین بخش های ایمونولوژی پایه و بالینی		
f	تدوین و اجرای برنامه تربیت پژوهشگران در زمینه ایمونولوژی و آلرژی		

توضیح:

بر آورد وضع نیروی انسانی موجود و نیروی مورد نیاز انجام شده و در برنامه آموزشی ارائه شده است . روز آمد کردن برنامه آموزشی بر مبنای مطالعه برنامه آموزشی سایر کشورها انجام شده و بر این مبنای برنامه آموزشی نوشته شده است و رفرنس داده شده است .

توضیح d: نظم بیشتر برای تداوم و گسترش آموزش پیش بینی شده

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها / فعالیت ها	
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱		
										◆	◆	◆	مطالعه و برآورد وضع نیروی انسانی موجود و برآورد نیروی مورد نیاز (کوتاه مدت ۲-۳ سال)	a
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	مطالعه برآورد وضع نیروی موجود و برآورد نیروی مورد نیاز در (میان مدت ۳-۵ سال) (بلند مدت ۱۰-۲۰ سال)	b
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	بازنگری و روزآمد کردن برنامه آموزشی موجود و مطالعه برنامه های آموزشی سایر کشورها	c
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	تداوم و گسترش آموزش نیروهای فوق تخصصی اجرای برنامه آموزش دکتری تخصصی، کارشناس ارشد، کارشناسی و کاردانی تدوین و اجرای برنامه تربیت پژوهشگران در زمینه ایمونولوژی و آلرژی	d
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	برنامه تقویت همکاریهای آموزشی و پژوهشی بین بخش های ایمونولوژی پایه و بالینی	e

	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	تدوین و اجرای برنامه تربیت پژوهشگران در زمینه ایمنولوژی و آلرژی	f
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	---

هدف ۲- آموزش مداوم دانش آموختگان (تخصصی و فوق تخصصی ایمونولوژی و آلرژی و در رشته های مرتبط و روزآمد کردن برنامه های آموزشی با توجه به نتایج پژوهشهای ایران و جهان)

نوع فعالیت	سال ۸۷	سال ۸۸	سال ۸۹
A	بررسی، اجرا و گسترش دوره های بازآموزی در سطوح تخصصی و فوق تخصصی و در سایر سطوح آموزشی در تهران و سایر استانها با همکاری انجمنهای علمی و تخصصی		
B	گسترش کمی و کیفی کارگاههایی در زمینه های روشهای آموزش تدریس، آموزش پژوهش، مقاله نویسی و تکنیکهای آزمایشگاهی و اخلاق در آموزش و پژوهش		
C	تهیه دستورالعمل های راهنما و تراکت های آموزشی و نشریات علمی پژوهشی و روزآمد کردن آنها با مشارکت نیروهای فوق تخصصی و تخصصی		
D	تهیه و تدوین متون و کتب جدید تخصصی در زمینه ایمونولوژی، آسم و آلرژی با تاکید بر مطالعات و پژوهشهای بومی و نیازهای جامعه و همکاری جمعی		
E	ارتباط مستمر با دانش آموختگان از طریق شبکه ایمونولوژی و پاسخ به سوالات علمی آنها	ثبت نام کلیه دانش آموختگان در شبکه ایمونولوژی	برقراری ارتباط مستمر اینترنتی با دانش آموختگان و پاسخ به سوالات علمی آنها با کمک استادان گروههای ذی ربط (از طریق شبکه ایمونولوژی یا ارتباط مستقیم با استادان گروهها و یا سایت گروه مربوط (هنوز سوال و جوابی برقرار نشده است).
F	کمک به تشکیل انجمن های دانش آموختگان - ارائه آموزشهای مجازی برای این دانش آموختگان و بهره گیری از بازتاب کیفیت آموزش و پژوهش با توجه به کارآیی فارغ التحصیلان	تاسیس انجمن دانش آموختگان این رشته	تهیه سایت اینترنتی مناسب برای آموزشهای مجازی کیفیت آموزش و پژوهش دانش آموختگان این رشته و بازنگری در آموزش و پژوهش دانشگاه

توضیحات:

a- دوره های بازآموزی (در حال اجراست و به تناسب همکاری دانشگاه ها گسترش میابد و هر سال حدود ۲-۳ دوره - یزد- رشت و تبریز در سال ۸۷ برگزار شده)

b- کارگاهها در سال جاری دانشگاه علوم پزشکی ایران بعهدہ گرفته است . کارگاه آموزش تدریس کارگاههای آزمایشگاهی در آبان ماه در کنگره ایمونولوژی برگزار می شود. دستور العمل ها در حال تهیه است.

c- تهیه دستورالعمل های راهنما و تراکت های آموزشی را انجمن آسم و آلرژی بعهدہ گرفته و در حال چاپ است.

e- شبکه ایمونولوژی تاسیس شده و از دانش آموختگان ثبت نام شده است.

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها / فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	A	بررسی، اجرا و گسترش دوره های بازآموزی در سطوح تخصصی و فوق تخصصی و در سایر سطوح آموزشی در تهران و سایر استانها با همکاری انجمنهای علمی و تخصصی
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	B	گسترش کمی و کیفی کارگاههایی در زمینه های روشهای آموزش تدریس، آموزش پژوهش، مقاله نویسی و تکنیکهای آزمایشگاهی و اخلاق در آموزش و پژوهش
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	C	تهیه دستورالعمل های

												<p>راهنما و تراکت های آموزشی و نشریات علمی پژوهشی و روزآمد کردن آنها با مشارکت نیروهای فوق تخصصی و تخصصی</p>	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	<p>تهیه و تدوین متون و کتب جدید تخصصی در زمینه ایمونولوژی، آسم و آلرژی با تاکید بر مطالعات و پژوهشهای بومی و نیازهای جامعه و همکاری جمعی</p>	D
									◆	◆	◆	<p>ارتباط مستمر با دانش آموختگان از طریق شبکه ایمونولوژی و پاسخ به سوالات علمی آنها</p>	E
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	<p>کمک به تشکیل انجمن های دانش آموختگان - ارائه آموزشهای مجازی برای این دانش آموختگان و بهره گیری از بازتاب کیفیت آموزش و پژوهش با توجه به کارآیی فارغ</p>	f

ادامه مشارکت	مشارکت در مطالعات علمی - بین المللی	بررسی زمینه ها و اولویتهای آموزشی پژوهشی و خدمات تخصصی در کشور و در سطح منطقه و بین المللی	مشارکت و همکاری در مطالعات علمی سایر کشورها در زمینه شناخت عوامل موثر بر سلامت و بیماریها	F
--------------	-------------------------------------	--	---	---

توضیحات:

در مورد بند a، e، ۵ طرح در حال اجرا است و برای بند c و d هنوز طرحی ارائه نشده است ، تا پایان سال فرصت دارد .

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها / فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	A	اجرای طرحهای تحقیقاتی جهت شناخت عوامل موثر بر بروز آسم و انواع آلرژیها و بیماریهای ایمنولوژیک (با توجه به - سبک جدید زندگی -) با توجه به آلودگی ها - استرس های اجتماعی - عوامل شغلی و ...)
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	b	انجام طرحهای پژوهشی در زمینه تاثیر فقر اقتصادی و سوء تغذیه، فقر

												آموزشی و فرهنگی در شیوع آسم و آلرژی و بیماریهای نقص ایمنی در مناطق شهری، روستایی و حاشیه شهرهای بزرگ	
						◆	◆	◆	◆	◆	◆	پژوهش درباره تاثیر دستورات دینی و نقش طب سنتی در پیشگیری و درمان بیماریهای ایمونولوژی، آسم و آلرژی	C
						◆	◆	◆	◆	◆	◆	اجرای طرحهای تحقیقاتی جهت شناخت باورهای غلط جامعه، تاثیرگذار بر بیماریهای آسم و آلرژی و بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی	D
			◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	اجرای طرحهای تحقیقاتی جهت تعیین بار بیماریهای اسم و آلرژی ها و بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی	E

- ایجاد هسته های آموزش پرستاری در دانشکده های پرستاری با نظارت و پشتیبانی گروه های فوق تخصصی - کمک به راه اندازی واحد آموزش بیماران در بخش های فوق تخصصی	بکارگیری پرستاران آموزش دیده در بیمارستانها و درمانگاههای فوق تخصصی	- برگزاری کارگاههای آموزشی و دوره های آموزشی کوتاه مدت - انتخاب پرستاران مناسب جهت همکاری	آموزش چهره به چهره بیماران و خانواده های آنها با کمک پرستاران آموزش دیده	e
---	---	--	--	---

توضیحات:

- a در سال جاری ۲ برنامه آموزشی خانواده ها برای آلرژی و آسم پیش بینی شده و اجرا شده است.
- b هنوز انجام نشده است
- c دفترچه های راهنما تهیه شده است
- d روز جهانی آسم اردیبهشت ۸۷ و ۸۸ برگزار شده است و همچنین روز جهانی آلرژی برای اولین بار برگزار شد و روز جهانی بیماریهای نقص ایمنی را انجمن نقص ایمنی برگزار کرده است.
- e گروهی از دانشکده پرستاری دعوت به همکاری شده اند برای آموزش در زمینه آسم در حاشیه کنگره

ملاحظات	زمان (ماه)											تاکتیک ها / فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲		۱	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	a	برگزاری کنفرانس های آموزشی بیماران و خانواده ها در زمینه بیماریهای نقص ایمنی آسم و آلرژی با

												همکاری انجمن های علمی در تهران و استانها	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	ارائه آموزشهای عمومی در زمینه پیشگیری و درمان از طریق اینترنت و رسانه های جمعی	b
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	انتشار کتابچه ها، تراکت ها، نشریات و دستورالعمل های راهنما برای همه گروههای هدف	c
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	برگزاری مراسم روزهای جهانی آسم، آلرژی و بیماریهای نقص ایمنی	d
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	آموزش چهره به چهره بیماران و خانواده های آنها با کمک پرستاران آموزش دیده	e

هدف ۵- ارائه خدمات درمانی با کیفیت استاندارد (معیار های علمی جهانی) جهت نیل به کیفیت مناسب زندگی

سال ۸۹	سال ۸۸	سال ۸۷	نوع فعالیت	
			همکاری در زمینه نظارت بر ارائه خدمات درمانی فوق تخصصی با حوزه های ذی ربط وزارتخانه و دانشگاههای علوم پزشکی (هر اندازه از این گروه کمک خواسته شد همکاری نمودند)	a
			تدوین استانداردهای علمی متناسب با نیازهای جامعه و معیارهای علمی جهانی و ارائه به مراجع ذی ربط با همکاری انجمن های علمی و استادان و محققان برجسته	b
	ارائه راهکارهای اجرایی	گسترش برنامه های پژوهشی در زمینه شناخت عوامل موثر بر کیفیت زندگی بیماران و ارائه پیشنهادها در جهت ارائه خدمات درمانی بهتر (ارائه طرح تحقیقاتی و به تصویب رسانیدن آن)		c (در سال ۸۸)
	ارائه راهکارهای اجرایی	مطالعه و تحقیق در زمینه دسترسی بیماران به داروها و لوازم مورد نیاز و ارائه پیشنهاد به مسئولین در زمینه هرچه بهتر زیر پوشش قرار گرفتن خدمات فوق تخصصی (مانند بیمه های درمانی و نظام ارجاع و ...) (ارائه طرح تحقیقاتی و به تصویب رسانیدن آن)		d (در سال ۸۸)
			همکاری با نظام پزشکی، پزشکی قانونی، حوزه های مختلف وزارت بهداشت و انجمنهای علمی و ...	e

توضیحات:

b- استانداردهای علمی برای بیماری آسم، با همکاری کمیته کشوری آسم به صورت Guide Line نوشته شده است و اجرای آن به وزارتخانه سپرده می شود.

d- در طرح بار ملی بیماری آسم این هدف محقق خواهد شد این طرح در سال ۸۷ در تهران پایان می یابد

e- هنوز اقدامی نشده است.

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها / فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	همکاری در زمینه نظارت بر ارائه خدمات درمانی فوق تخصصی با حوزه های ذی ربط وزارتخانه و دانشگاههای علوم پزشکی	a
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	تدوین استانداردهای علمی متناسب با نیازهای جامعه و معیارهای علمی جهانی و ارائه به مراجع ذی	b

													رابطه با همکاری انجمن های علمی و استادان و محققان برجسته	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	گسترش برنامه های پژوهشی در زمینه شناخت عوامل موثر بر کیفیت زندگی بیماران و ارائه پیشنهادها در جهت ارائه خدمات درمانی بهتر (ارائه طرح تحقیقاتی و به تصویب رسانیدن آن)	c
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	مطالعه و تحقیق در زمینه دسترسی بیماران به	d

												<p>داروها و لوازم مورد نیاز و ارائه پیشنهاد به مسئولین در زمینه هرچه بہتر زیر پوشش قرار گرفتن خدمات فوق تخصصی (مانند بیمه های درمانی و نظام ارجاع و ... (ارائه طرح تحقیقاتی و به تصویب رسانیدن آن)</p>	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	<p>همکاری با نظام پزشکی، پزشکی قانونی، حوزه های مختلف وزارت بهداشت و انجمنهای علمی و...</p>	e

هدف ۶- ساماندهی و تقویت اطلاعات آموزشی و پژوهشی (دسترسی موثر به شبکه های اطلاعات جهانی و گسترش پژوهشهای پایه، کاربردی، توسعه ای متناسب با نیازهای جامعه و دستاوردهای علمی جهانی بصورت سلامت محور)

سال ۸۹	سال ۸۸	سال ۸۷	نوع فعالیت	
تداوم و گسترش شبکه	تداوم و گسترش شبکه	راه اندازی این شبکه	طراحی و تاسیس شبکه علمی پژوهشی ایمنولوژی آسم و آلرژی	a
ارائه پیشنهاد به مسئولین ذیربط			پیشنهاد ایجاد خطوط پرسرعت و ...	b
برگزاری کارگاههای تخصصی در زمینه کامپیوتر و برنامه های نرم افزاری برای همه نیروهای فوق تخصصی - تخصصی و ...			کمک به آموزش افراد برای استفاده از برنامه های نرم افزاری	c
پیگیری و گسترش ارتباط و همکاری		پیشنهاد همکاری با شبکه های علمی جهانی	تقویت زمینه های بهره گیری هرچه بیشتر از شبکه های جهانی	d
ادامه فعالیت شبکه و گسترش شبکه		راه اندازی شبکه اطلاعاتی برای بیماران	ارائه شبکه اطلاعات برای بیماران آسم، آلرژی، نقص ایمنی و سایر بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی و ... با همکاری NGO های این رشته	e
گسترش ارتباط با انجمن های بین المللی	گسترش ارتباط با WHO و یونیسف	گسترش ارتباط با یونسکو از طریق کرسی یونسکو در آموزش سلامت	ایجاد رابطه و گسترش همکاری با انجمن های علمی بین المللی و مراکز معتبر علمی بین المللی در زمینه ایمنولوژی آسم و آلرژی و انعقاد تفاهم نامه و قراردادهای همکاری	f

توضیحات :

a- شبکه تاسیس شده در قالب پروژه تحقیقات

c- نیاز به حمایت دارد چون بخش ایمنولوژی حتی کامپیوتر ندارد.

e- شبکه اطلاعاتی بیماران انجمن آسم و آلرژی راه انداخته است و باید تکمیل شود.

f- ارتباط با یونسکو و WHO و انجمن های بین المللی مکاتبات انجام شده و هر کدام مراحل را پیش برده است.

b, c, d اگر چه با یک کامپیوتر این گروه به خطوط پرسرعت دسترسی دارند ولی مرتب خراب می شود و امکانات کم است.

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها/ فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
				◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	a	طراحی و تاسیس شبکه علمی پژوهشی ایمنولوژی آسم و آلرژی
										◆	◆	◆	b	پیشنهاد ایجاد خطوط پرسرعت و ...	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	c	کمک به آموزش افراد برای استفاده از برنامه های نرم افزاری	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	d	تقویت زمینه های بهره گیری هرچه بیشتر از شبکه های جهانی	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	e	ارائه شبکه اطلاعات برای بیماران آسم، آلرژی، نقص ایمنی و سایر بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی و ... با	

													همکاری NGO های این رشته	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	ایجاد رابطه و گسترش همکاری با انجمن های علمی بین المللی و مراکز معتبر علمی بین المللی در زمینه ایمونولوژی آسم و آلرژی و انعقاد تفاهم نامه و قراردادهای همکاری	f

هدف ۷- مشارکت و ایفای نقش موثر در سیاستگذاری ها (برنامه ریزی های علمی و پژوهشی و تامین سلامت جسمی روانی، اجتماعی و معنوی آحاد جامعه)

سال ۸۹	سال ۸۸	سال ۸۷	نوع فعالیت	
			ادامه گسترش همکاری با کمیته کشوری آسم و آلرژی، هیئت ممتحنه فوق تخصصی ایمونولوژی آسم و آلرژی- دبیرخانه شورای فوق تخصصی کشور و همه واحدهای سیاستگذاری در معاونت های وزارت بهداشت کمیسیون های تخصصی مجلس و دولت در خصوص سیاستگذاری های مرتبط با این رشته	a
	ارتقا سطح ارتباط در سطح همکاری با تحقیقات همکار	بررسی همکاری با این سازمانها	بهره گیری از نظرات سازمانهای بین المللی نظیر سازمان جهانی بهداشت (WHO) و یونسکو و ... و انجمن های بین المللی مرتبط با این رشته و ارائه نکات مهم به واحد های سیاستگذاری کشور و ارائه نظرات این کمیته تخصصی در مجامع علمی بین المللی	b
			ارائه پیشنهاد به سیاستگذاران کشور در زمینه تاثیر بیماریهای ایمونولوژی، آسم و آلرژی در سلامت جسمی روانی اجتماعی بیماران و خانواده آنها	c
	ارتباط و همکاری فعال با رسانه های جمعی از نظر شرکت در مصاحبه ها- میزگردها و ...	ارائه اطلاعات لازم به مسئولین رسانه های جمعی در زمینه اهمیت و بار بیماریهای آسم، آلرژی، نقص ایمنی و سایر بیماریهای مرتبط با سیستم ایمنی بر اساس نتایج طرحهای تحقیقاتی	توجه سیاستگذاران در زمینه ارائه آموزشهای مورد نیاز در زمینه بیماریهای نقص ایمنی آسم و آلرژی و بیماریهای مرتبط با ایمونولوژی و اهمیت نقش سازنده رسانه های عمومی بویژه صدا و سیما در ارتقا سلامت جامعه	d

نکته مهم این است که گروه ایمونولوژی و آلرژی توانسته برنامه های زمان بندی شده سال ۸۷ را در حد قابل قبولی پیش ببرد و برای سال ۸۸ همه طرحها و برنامه های در دست اجرا دارد دلیل آن ، اتصال این گروه به انجمن آسم و آلرژی و یا Link به مرکز تحقیقات ایمونولوژی ، آسم و آلرژی است و از امکانات این دو استفاده کرده است و توصیه می شود سایر گروهها از این روشها و امکانات انجمن های علمی و مراکز تحقیقاتی مرتبط استفاده کنند ضمن اینکه برای وظایف دستیاران نوشته شده که باید در امور اجرایی کمک کنند. همچنین بجز کمیته کشوری آسم و آلرژی این گروه در زمینه Guide Line های ضروری است و این گروه آموزشی است.

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها/ فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	a	ادامه گسترش همکاری با کمیته کشوری آسم و آلرژی، هیئت ممتحنه فوق تخصصی ایمونولوژی آسم و آلرژی- دبیرخانه شورای فوق تخصصی کشور و همه واحدهای سیاستگذاری در معاونت های وزارت بهداشت کمیسیون های تخصصی مجلس و دولت در خصوص سیاستگذاری های مرتبط با این رشته
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	b	بهره گیری از نظرات

												سازمانهای بین المللی نظیر سازمان جهانی بهداشت (WHO) و یونسکو و ... و انجمن های بین المللی مرتبط با این رشته و ارائه نکات مهم به واحد های سیاستگذاری کشور و ارائه نظرات این کمیته تخصصی در مجامع علمی بین المللی	
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	ارائه پیشنهاد به سیاستگذاران کشور در زمینه تاثیر بیماریهای ایمونولوژی، آسم و آلرژی در سلامت جسمی روانی اجتماعی بیماران و خانواده آنها	c
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	توجیه سیاستگذاران در زمینه ارائه آموزشهای مورد نیاز در زمینه بیماریهای نقص ایمنی اسم و آلرژی و بیماریهای مرتبط با ایمونولوژی	d

ملاحظات	زمان (ماه)												تاکتیک ها / فعالیت ها		
	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	a	عضویت در انجمن های علمی و مجامع بین المللی
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	b	انعقاد تفاهم نامه آموزشی پژوهشی
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	c	مبادله استاد و دانشجو و پژوهشگر
	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	◆	d	پیشنهاد و اجرای طرح های پژوهشی مشترک با سایر دانشگاهها و گروه های تحقیقاتی در سطح ملی منطقه ای و بین المللی
														e	حفظ جایگاه کانونی در زمینه معضلات مهم بهداشتی کشور و تداوم ارتقا آن

الف) فهرست بازیابی تحلیل محیط بیرونی:

ردیف	موضوع	بلی	خیر
۱	آیا اهداف تحلیل محیط بیرونی ذیل در برنامه ریزی راهبردی رشته تخصصی مورد نظر بوده است؟		
۲	آیا جمع آوری و دسته‌بندی اطلاعاتی که برای رشته تخصصی حائز اهمیت است صورت گرفته است؟		
۳	آیا موضوعات مهم تاثیرگذار بر سرنوشت رشته تخصصی شناسایی و تحلیل شده است؟		
۴	نشانه‌هایی از موضوعات غیر منتظره تاثیرگذار بر جهت‌گیری و عملکرد رشته یافت و مورد تحلیل قرار گرفته است؟		
۵	پیش‌بینی روند آتی موضوعات مهم و ارزیابی تاثیر آنها بر رشته تخصصی چگونه می‌باشد؟		
۶	آیا تحلیل محیط بیرونی کمک به تهیه دورنما، رسالت و اهداف رشته تخصصی نمدهاست؟		
۷	چه میزان ترویج تفکر راهبردی در میان اعضای رشته تخصصی صورت گرفته است؟		

(ب) فهرست بازبینی تحلیل محیط درونی:

ردیف	موضوع	بلی	خیر
۱	آیا در تحلیل محیط درونی مدیریت و رهبری رشته مورد بحث قرار گرفته است؟		
۲	آیا در تحلیل محیط درونی ساختار رشته تخصصی رشته مورد بحث قرار گرفته است؟		
۳	آیا در تحلیل محیط درونی سابقه برنامه ریزی رشته مورد بحث قرار گرفته است؟		
۴	آیا در تحلیل محیط درونی ویژگی ها و توانمندی های اعضای رشته تخصصی مورد بحث قرار گرفته است؟		
۵	آیا در تحلیل محیط درونی نوآوری ها و ابتکارات بحث قرار گرفته است؟		
۶	آیا در تحلیل محیط درونی وضعیت نظام اطلاعاتی بحث قرار گرفته است؟		
۷	آیا در تحلیل محیط درونی هماهنگی و همکاری در درون رشته قرار گرفته است؟		
۸	آیا در تحلیل محیط درونی تسهیلات و تجهیزات و منابع مالی در اختیار رشته قرار گرفته است؟		

ارزیابی دورنما

ردیف	موضوع	بلی	خیر
۱	آیا دورنمای رشته شما قابل درک است؟		
۲	آیا دورنمای رشته شما خلاصه و جامع می باشد؟		
۳	آیا دورنمای رشته شما دشوار، الهام بخش ولی دست یافتنی است؟		
۴	آیا دورنمای رشته شما متعالی ولی ملموس می باشد؟		
۵	آیا دورنمای رشته شما جهت گیری و مقصد نهایی را به روشنی نشان می دهد؟		
۶	آیا دورنمای رشته شما قابل تجدیدنظر می باشد؟		
۷	آیا دورنمای رشته شما قابل انتقال می باشد؟		

ارزیابی رسالت

ردیف	موضوع	بلی	خیر
۱	آیا رسالت رشته شما نوع رشته و خدماتی را که ارائه می دهد، توصیف کرده است؟		
۲	آیا رسالت رشته شما شامل همه مشتریهای شما می باشد؟		
۳	آیا رسالت رشته شما قلمروی جغرافیایی فعالیتهای رشته تخصصی شما را مشخص کرده است؟		
۴	آیا رسالت رشته شما کلی و در عین حال به طور اختصاصی بیان شده است؟		

۵	آیا رسالت رشته شما به زبان ساده، قابل درک و توصیفی بیان شده است؟
۶	آیا رسالت رشته شما قابل انتقال به دیگران می باشد؟
۷	آیا رسالت رشته شما باور کردنی، واقع بینانه و قابل تحقق می باشد؟

ارزیابی اهداف راهبردی

ردیف	موضوع	بلی	خیر
۱	آیا اهداف راهبردی تدوین شده واضح و قابل درک می باشند؟		
۲	آیا اهداف راهبردی تدوین شده به حد کافی کلی هستند؟		
۳	آیا اهداف راهبردی تدوین شده به حد کافی اختصاصی و قابل سنجش می باشند (ولی نه در قالب اعداد)؟		
۴	آیا اهداف راهبردی تدوین شده همه شمول می باشند؟		
۵	آیا اهداف راهبردی تدوین شده به طور مستقیم با عوامل حیاتی موفقیت، رسالت و دورنما مرتبط می باشند؟		
۶	آیا اهداف راهبردی تدوین شده تعدادشان محدود می باشد (۵ تا ۸ هدف)؟		
۷	آیا اهداف راهبردی تدوین شده مشکل و مهیج ولی ممکن و واقع بینانه می باشند؟		

معرفی سازمانها، نهادها و مراکز تحقیقاتی مرتبط با موضوع آلرژی و آسم

کمیته کشوری آسم و آلرژی:

در سال ۱۳۷۷ کمیته کشوری آسم و آلرژی با حکم وزیر محترم وقت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وقت، تشکیل شد و با توجه به اهمیت پیشگیری و کنترل آسم، جلسه‌های کمیته‌ی کشوری از همان سال هر ۱-۲ ماه برگزار شده است.

اعضاء کمیته متشکل از رئیس مرکز مدیریت بیماریها و مسئول واحد آسم و آلرژی و همچنین متخصصین علمی و دانشگاهی که به سبب تجربیات و سابقه فعالیت در موضوع آسم و آلرژی از جایگاه علمی در هر دو حوزه علوم بهداشتی و علوم درمانی برخوردار می باشند.

وظایف کمیته در دو بخش برنامه های درون بخشی و برون بخشی صورت می پذیرد که برنامه ریزی و ارائه راهبردها و مداخلات مناسب جهت انجام امور مربوطه بر همین مبنا انجام می شود.

۱. هماهنگی و همکاری با نهادهای اجرایی- آموزشی- پژوهشی- فرهنگی در راستای پیشگیری و کنترل بیماری آسم

۲. برنامه ریزی پژوهش های کاربردی در جهت حمایت علمی برنامه های درون بخشی و برون بخشی

۳. برنامه ریزی برای اتخاذ راهکار مناسب در جهت اطلاع رسانی مناسب

۴. همکاری در تعیین خط مشی برنامه های اداره آسم و آلرژی

از مهمترین فعالیت های کمیته کشوری آسم و آلرژی طی سال های گذشته، به موارد زیر می توان اشاره کرد:

۱- تهیه، چاپ و انتشار ۷ عنوان کتاب و کتابچه آموزشی در زمینه آسم و آلرژی ها

۲- برگزاری مستمر و سالانه بزرگداشت " روز جهانی آسم " طی ۱۱ سال گذشته

۳- برگزاری ۷ کارگاه کشوری آسم به منظور آموزش اعضای هیئت علمی و هسته های آموزشی کشور در زمینه

بیماری آسم

۴- تهیه کتاب " راهنمای ملی آسم " به عنوان دستورالعمل واحد کشوری مدیریت این بیماری

انجمن آسم و آلرژی ایران

اساسنامه انجمن آسم و آلرژی ایران طبق ضوابط مربوط در تاریخ ۷۵/۶/۴ در سی و دومین کمیسیون انجمن های علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب رسید و مجوز تأسیس آن صادر شد. طبق ماده ۸ اساسنامه، انجمن متشکل از اعضای پیوسته، ناپیوسته و افتخاری است که کارت ویژه برای اعضا صادر می شود.

اهداف انجمن:

- ۱- افزایش سطح سلامت و فرهنگ پزشکی در جامعه
- ۲- گسترش دانش نظری و بالینی آسم و آلرژی و ایمونولوژی
- ۳- آموزش و پژوهش در جهت پیشگیری از بروز و درمان بیماری های آسم و آلرژی
- ۴- آموزش بیماران و خانواده ها به منظور مراقبت از خود و پیشگیری از ناتوانی
- ۵- انجام مطالعات علمی به منظور طراحی و تدوین سیاست ها و برنامه های کنترل بیماری آسم و آلرژی در سطح کشور
- ۶- همکاری با سایر انجمن های علمی، دانشگاهها و مراکز پژوهشی و درمانی داخل و خارج کشور به منظور آشنایی و تبادل نظر درباره شیوه ها و دستاوردهای جدید آموزشی، پژوهشی و بهداشتی - درمانی

نوع فعالیت انجمن:

فعالیت انجمن در زمینه های علمی، پژوهشی، آموزشی و ترویجی می باشد. ارتباط اعضا با انجمن به صورت شرکت در کنفرانس ها، کنگره ها و کارگاهها برای دریافت امتیاز بازآموزی و یا به صورت مشارکت فعال و ارسال مقاله، دریافت خبرنامه و فصلنامه تخصصی می باشد.

عضویت انجمن در مجامع بین المللی:

- ۱- عضویت در انجمن آسم و آلرژی آسیا و اقیانوسیه (APAACI)
- ۲- شورای بین المللی آسم (International Asthma Council)
- ۳- ارتباط و همکاری با آکادمی آلرژی-آسم و ایمونولوژی آمریکا (AAAAI) و دیگر انجمن ها و مجامع بین المللی در زمینه آسم و آلرژی و ایمونولوژی
- ۴- ارتباط و همکاری با سازمان جهانی بهداشت (WHO) و یونسکو (UNESCO)

نشریات انجمن:

- ۱- مجله آسم، آلرژی و جامعه (نشریه خبری، آموزشی، بهداشتی و اجتماعی) که به صورت دوماهانه منتشر می گردد.

۲ فصلنامه علمی _ پژوهشی آلرژی، آسم و ایمونولوژی که به زبان انگلیسی منتشر می شود.
۳ کتابچه های راهنمای آسم و آلرژی (با همکاری کمیته کشوری آسم و آلرژی) از جمله:

- آنچه شما باید درباره آسم بدانید
- آنچه شما باید درباره آلرژی بدانید
- آسم کودکان
- آسم در حاملگی
- دانستیهای آسم
- آموزش آسم ویژه پرستاران
- آموزش آسم ویژه اولیا و مربیان (آسم در مدرسه)
- آموزش آسم ویژه خانواده ها
- آموزش آسم ویژه پزشکان عمومی

مجله آلرژی، آسم و ایمونولوژی:

فصلنامه انگلیسی زبان آلرژی، آسم و ایمونولوژی ایران از سال ۱۳۷۸ با هدف چاپ و انتشار نتایج تحقیقات انجام شده در زمینه های آسم، آلرژی و ایمونولوژی در ایران و سایر کشورهای جهان، بمنظور ارتقاء و کمک به پیشرفت این علوم در مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی انتشار می یابد.

این مجله از طرف انجمن آسم و آلرژی ایران و با حمایت مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی منتشر میشود. این مجله در رتبه بندی نشریات مصوب علوم پزشکی کشور که توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت انجام گردید حائز دریافت درجه علمی پژوهشی یک گردید همچنین روند صعودی استناد به مقالات این مجله در منحنی زیر که از سایت SCIMAGO استخراج شده است به خوبی روشن می شود .

امید می رود این مجله انگلیسی زبان نه تنها مورد توجه و استفاده جامعه دانشگاهیان و متخصصین علوم پزشکی کشور قرار گیرد، بلکه به همین اندازه برای این گروه از افراد در کشورهای منطقه خاورمیانه و سایر ممالک جهان مفید واقع گردد و موجبات ارتقاء و پیشرفت این شاخه از علم را فراهم سازد. همچنین گامی باشد در جهت کسب اعتبار و افتخار برای میهن اسلامی ما ایران و جامعه دانشگاهی و پزشکی کشور.

این مجله در اکثر بانکهای اطلاعاتی معتبر بین المللی از جمله از ISI(web of science) ایندکس می شود. سایر بانکهای اطلاعاتی شامل:

EMBASE, CSA, SCOPUS, CAS, EMNursing, Global Health Database, Compendex, CAB,

GEOBASE, IMEMR, Index Academicus, SID

می باشند.

کلیه علاقمندان جهت تهیه این مجله و یا کسب آگاهی از نحوه چاپ مقالات میتوانند با آدرس ذیل تماس حاصل فرمایند:

آدرس: تهران، انتهای بلوار کشاورز، خیابان دکتر محمد قریب، پلاک ۶۲، مرکز طبی کودکان، مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی، دفتر مجله آلرژی، آسم و ایمنولوژی

صندوق پستی: ۱۳۱۴۵/۹۵۵

تلفکس: ۶۶۹۳۸۵۴۵

<http://ijaai.tums.ac.ir> , <http://www.iaari.hbi.ir//journal>
ijaai@hbi.ir E-mail:

Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology

Subject Category: Immunology and Allergy

Publisher: Iranian Society of Asthma and Allergy.

Coverage: 2005-2008

ISSN: 17351502, 17355249

H Index: 2

SCImago. (2007). SJR — SCImago Journal & Country Rank.

Retrieved January 18, 2010, from <http://www.scimagojr.com>

دفتر انجمن آسم و آلرژی ایران:

این مرکز در فعالیتهای علمی و اجرایی انجمن آسم و آلرژی ایران همکاری صمیمانه و تنگاتنگی دارد. از جمله:

- انتشار فصلنامه انجمن آسم و آلرژی ایران به نام فصلنامه ایمونولوژی، آسم و آلرژی
- برگزاری همایش سالانه روز جهانی آسم و سمینارهای آموزش خانواده‌ها و بیماران مبتلا به آسم
- برگزاری اولین، دومین و سومین همایش چهارسالانه تخصصی آسم

کنگره ها و سمینارها:

- ۱- میزگرد علمی دوماهانه در محل مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی
- ۲- همایش تخصصی دوسالانه انجمن در تهران و شهرستان ها و انتشار مجموعه مقالات آن
- ۳- دوره های باز آموزشی پزشکان و پیراپزشکان در زمینه ایمونولوژی_آسم و آلرژی
- ۴- کارگاههای تخصصی آسم برای پزشکان و پرستاران با همکاری کمیته کشوری آسم و آلرژی
- ۵- کنفرانس آموزش بیماران و خانواده ها به ویژه در فصل های بهار و پاییز (در تهران و استانها) برای آشنایی با بیماری های آسم و آلرژی و نحوه پیشگیری و درمان آنها
- ۶- برگزاری روز جهانی آسم با همکاری کمیته کشوری آسم و آلرژی

اعضای انجمن:

- _ تعداد کل اعضا: ۵۸۰ نفر
- _ تعداد اعضای پیوسته: ۲۸۰ نفر
- _ تعداد اعضای ناپیوسته: ۳۰۰ نفر

منابع مالی انجمن:

- ۱- حق عضویت افراد
- ۲- حق ثبت نام در همایش های علمی، آموزشی و اجتماعی
- ۳- درآمدهای خدمات پژوهشی، مشاوره ای و انتشار کتب و نشریات علمی
- ۴- دریافت هدایا و کمک ها

سمینار های دو روزه برگزار شده در مراکز دانشگاهی شهرستان ها

تاریخ	شهر محل برگزاری
۲۷ و ۲۸ آذر ۱۳۸۳	اهواز
۶ و ۵ خرداد ۱۳۸۴	ساری
۲۸ و ۲۹ خرداد ۱۳۸۳	زنجان
۲۲ و ۲۳ آذر ۱۳۸۶	رشت
۹ و ۱۰ خرداد ۱۳۸۷	قزوین
۴ و ۵ اردیبهشت ۱۳۸۴	یزد
۷ و ۸ دی ۱۳۸۵	کیش
۱۳ و ۱۴ اردیبهشت ۱۳۸۶	کاشان
۲۵ و ۲۶ مهر ۱۳۸۷	تبریز
۱۰ و ۱۱ خرداد ۱۳۸۵	شیراز
۲۱ و ۲۳ خرداد ۱۳۸۶	خراسان

مراکز تحقیقاتی

۱- مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی:

از فعالیتهای مهم مرکز تاکنون تدوین برنامه راهبردی، تشکیل شوراهای و کمیسیونهای تخصصی مرتبط با اهداف و وظایف مرکز، اجرای طرحهای متعدد پژوهشی، ارائه مقالات و چکیده مقالات متعدد در مجلات داخلی و خارجی، ایجاد بانکهای اطلاعاتی متعدد در زمینههای مختلف مرتبط با آسم و آلرژیها و نقص ایمنی، ایجاد شبکه ایمنولوژی پایه و بالینی ایران، امضای تفاهم نامههای همکاری و اجرای طرحهای پژوهشی مشترک با دیگر مراکز علمی و تحقیقاتی و اخذ کرسی یونسکو در آموزش سلامت (UNESCO Chair in Health Education)، برگزاری کنگرهها و سمینارهای متعدد، همکاری با کمیته کشوری آسم و آلرژی و همکاری در برگزاری سالانه روز جهانی آسم، برگزاری کارگاهها و دورههای آموزشی و پژوهشی متعدد برای دانشجویان، پژوهشگران، متخصصان، بیماران و خانوادهها، راهاندازی اغلب تستهای تشخیصی مورد نیاز بیماران نقص ایمنی و آلرژی، تأسیس بانک اطلاعاتی و بانک DNA بیماران نقص ایمنی، همکاری با انجمن آسم و آلرژی ایران در انتشار فصلنامه علمی-پژوهشی و بین المللی آلرژی آسم و ایمنولوژی و نیز خبرنامه داخلی مرکز تحقیقات می باشد.

اهداف مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی:

- ۱- توسعه و بکارگیری دانش بشری در زمینه علم ایمنولوژی، آسم و آلرژی
- ۲- انجام پژوهشهای بنیادی، اپیدمیولوژیک و بالینی در جهت اصلاح نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور به منظور جوابگویی به نیازهای جامعه اسلامی
- ۳- جمع آوری، تنظیم و طبقه بندی اسناد، مقالات و مدارک مربوطه
- ۴- تربیت نیروی انسانی محقق در زمینه ایمنولوژی، آسم و آلرژی
- ۵- ترغیب، تشویق و بکارگیری محققین
- ۶- کوشش در جلب توجه و همکاری مراکز تحقیقاتی و اجرایی مربوطه در داخل کشور
- ۷- همکاری علمی با مراکز تحقیقاتی و آموزشی سایر کشورها و سازمانهای بین المللی با رعایت قوانین و مقررات دولت جمهوری اسلامی ایران

ارکان مرکز عبارتند از شورای عالی و رئیس مرکز و اعضاء شورای عالی مرکز عبارتند از:

- ۱- رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

- ۲- معاون پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
- ۳- معاون امور بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
- ۴- رئیس مرکز
- ۵- سه نفر از اعضاء هیأت علمی مرکز با پیشنهاد رئیس مرکز و تأیید رئیس دانشگاه

وظایف شورای عالی مرکز بشرح ذیل می باشد:

- ۱- تصویب خط مشی پژوهشی مرکز
- ۲- تصویب طرحهای همکاری با سایر دانشگاهها و مؤسسات آموزشی پژوهشی داخل و خارج کشور و سازمانهای بین المللی مطابق مقررات و ضوابط مربوطه
- ۳- بررسی و تصویب گزارش سالیانه فعالیتهای مرکز
- ۴- بررسی و تصویب بودجه سالیانه مرکز در محدوده اعتبارات تخصیصی با رعایت ضوابط قانونی
- ۵- تصویب دستورالعملهای مربوط به امور داخلی شورای عالی و دستورالعملهای اجرایی مرکز تحقیقات پیشنهاد سازمان و تشکیلات مرکز

منابع مالی مرکز به شرح زیر می باشد:

- الف) درآمدهای حاصله از خدمات مرکز طبق ضوابط قانونی
- ب) کمک و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی
- ج) اعتبارات دولتی در صورت تخصیص

انجمن غیر دولتی آسم و آلرژی ایران در سال ۱۳۷۵ به همت دکتر مصطفی معین تاسیس شد و طی این سالها در برگزاری کارگاههای آموزشی متعدد در سطوح مختلف، برگزاری سالانه روز جهانی آسم - کارگاه آموزش خانواده های بیماران در تهران و شهرستانها فعالیت داشته است.

شورای عالی:

اعضاء و وظایف شورای عالی مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی مطابق با اساسنامه مرکز می‌باشد. این شورا هر شش ماه یکبار (پایان خردادماه و پایان آذرماه هر سال) تشکیل جلسه می‌دهد. در این شورا به تدوین سیاستهای کلی، بررسی روند پیشرفت و ارائه مشکلات مرکز در چهارچوب اساسنامه پرداخته می‌شود.

شورای پژوهشی:

شورای پژوهشی مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی متشکل از ۱۰ نفر اساتید ایمنولوژی که از گروههای مختلف دانشگاه تهران انتخاب شده‌اند می‌باشد. CV اعضا منتخب جهت شرکت در شورای پژوهشی به معاونت پژوهشی دانشگاه ارسال شده و هر عضو با حکم معاون پژوهشی دانشگاه در جلسات شورای پژوهشی مرکز حضور می‌یابد. این جلسات بطور ماهیانه برگزار می‌شوند و اعضاء شورا به بررسی طرحهای پژوهشی، مشکلات اجرایی طرحها، تعیین اولویتهای پژوهشی مرکز و ارائه قوانین و مقررات پژوهشی می‌پردازند.

فعالیتهای اقماری:

واحدها و کمیته های ذیل در مجموعه این مرکز حضور دارند و همکاری مستمر، نزدیک و تنگاتنگ با کلیه فعالیت های مرکز دارند.

۱) واحد ثبت بیماریهای نقص ایمنی اولیه در ایران

Iranian Primary Immunodeficiency Registry (IPIDR))

بیماریهای نقص ایمنی اولیه گروه گسترده ای از بیماریهای مادرزادی هستند که در نتیجه یک یا چند اختلال در سیستم ایمنی بوجود می‌آیند. بروز عفونت مکرر از جمله علائم عمده بالینی مبتلایان به نقص ایمنی اولیه می‌باشد که در دستگاههای مختلف تظاهر می‌کند. تأخیر در تشخیص و یا اقدام درمانی مناسب و مؤثر منجر به بروز عوارض و آسیبهای پایدار و افزایش مرگ و میر در بیماران می‌گردد.

بقا و کیفیت زندگی بیماران مبتلا به نقص ایمنی اولیه بستگی به تشخیص زودرس، بکارگیری مراقبت‌های خاص، داروهای پیشگیری کننده از عفونت‌ها و اصلاح نقص ایمنی دارد.

فراوانی این بیماریها بین یک در ۱۰/۰۰۰ تا یک در ۲۰۰/۰۰۰ موارد متولدین زنده برآورد می‌شود.

طبق مطالعات اخیری که در سطح جهانی انجام شده، شیوع بیماریهای نقص ایمنی اولیه در حدود یک در ده هزار نفر تخمین زده شده است که این آمار بیماران مبتلا به کمبود IgA بدون علامت را که در حدود ۱ در ۷۰۰ نفر رخ می‌دهد شامل نمی‌شود.

تفاوت‌های نژادی جمعیت‌های مناطق مختلف جغرافیایی، شیوع نسبی بیماری‌های نقص ایمنی اولیه را تحت تاثیر قرار می‌دهد .

در ایران نیز واحد ثبت بیماری‌های نقص ایمنی اولیه در سال ۱۳۷۸ راه اندازی گردید و طبق اولین گزارش این واحد (Iranian primary immunodeficiency registry -IPIDR) تعداد ۴۴۰ بیمار مبتلا به نقص ایمنی اولیه در ایران تشخیص داده شده بود. در بین این بیماران، کمبود اولیه آنتی‌بادی شایعترین گروه بیماری‌های نقص ایمنی اولیه را شامل می‌شد که در ۴۵/۹ درصد بیماران (۲۰۲ بیمار) مشاهده گردید. پس از آن به ترتیب اختلالات فاگوسیتی با فراوانی ۲۹/۰۹ درصد، اختلالات کمبود لنفوسیت‌های T با فراوانی ۲۴/۳۱ درصد و نقص کمپلمان با فراوانی ۰/۶۸ درصد قرار داشتند. با ادامه همکاری پزشکان سراسر کشور روند ثبت بیماران مبتلا به نقص ایمنی همچنان ادامه دارد.

بدیهی است دسترسی به اطلاعات آماری حاصل از مطالعات اپیدمیولوژیک در ابعاد مختلف مرتبط با بیماران مبتلا به نقص ایمنی اولیه به بسیاری از سئوالات علمی و پژوهشی پاسخ خواهد داد. واحد ثبت بیماران مبتلا به بیماری‌های نقص ایمنی اولیه در ایران با هدف تمرکز در دسترسی به اطلاعات بالینی و آزمایشگاهی بیماران با نقص ایمنی اولیه، بهره‌گیری از اطلاعات در پژوهش‌های عملی و همچنین فراهم‌سازی امکان همکاری پژوهشی بین متخصصان رشته‌های مختلف مرتبط به موضوع، طراحی گردیده است.

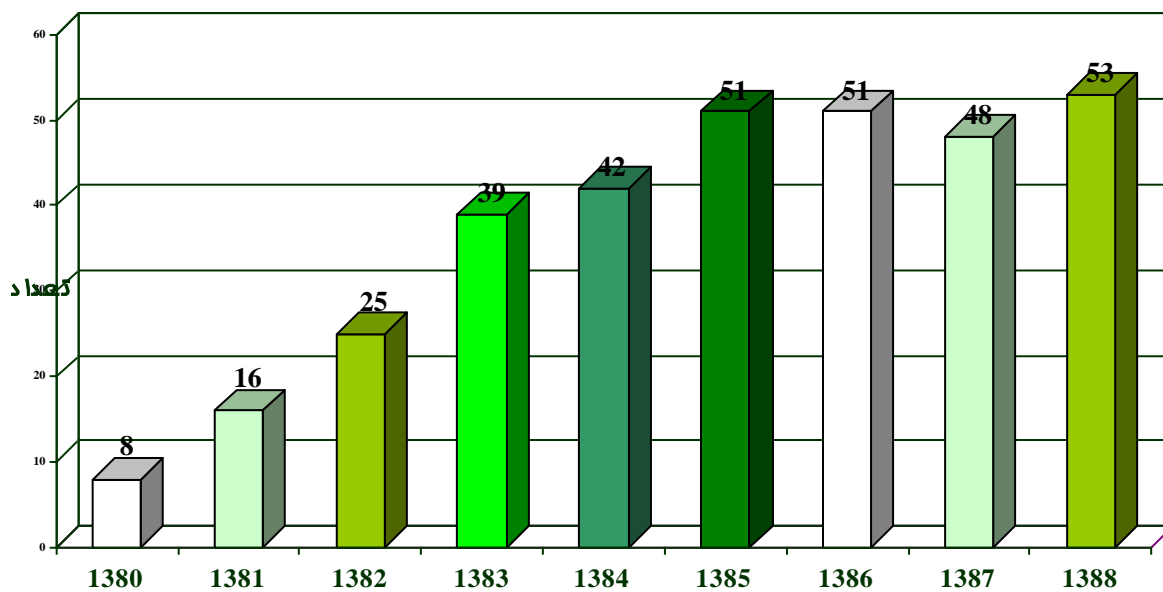
اهداف:

- ۱- تهیه آمار دقیق از فراوانی بیماری‌های نقص ایمنی اولیه در ایران و طبقه‌بندی بیماران ثبت شده
- ۲- دسترسی به اطلاعات بالینی و آزمایشگاهی بیماران با نقص ایمنی اولیه
- ۳- فراهم نمودن بستر مناسب جهت انجام پژوهش‌های بنیادی، بالینی و اپیدمیولوژیک در جهت رفع عوامل تهدید کننده زندگی و سلامت بیماران
- ۴- همکاری علمی با مراکز تحقیقاتی و آموزشی داخل و خارج از کشور و سازمان‌های علمی بین‌المللی با رعایت قوانین و مقررات مربوط
- ۵- تلاش در جهت ارتقا سطح آگاهی پزشکان و پیراپزشکان در زمینه تشخیص و درمان به موقع و مناسب و پیشگیری از عوارض بیماری‌های نقص ایمنی اولیه
- ۶- ارتقاء آگاهی جامعه در جهت کمک به بیماران نقص ایمنی اولیه
- ۷- تشویق و جذب محققان در انجام پژوهش در زمینه نقص ایمنی اولیه و سایر بیماری‌های مرتبط

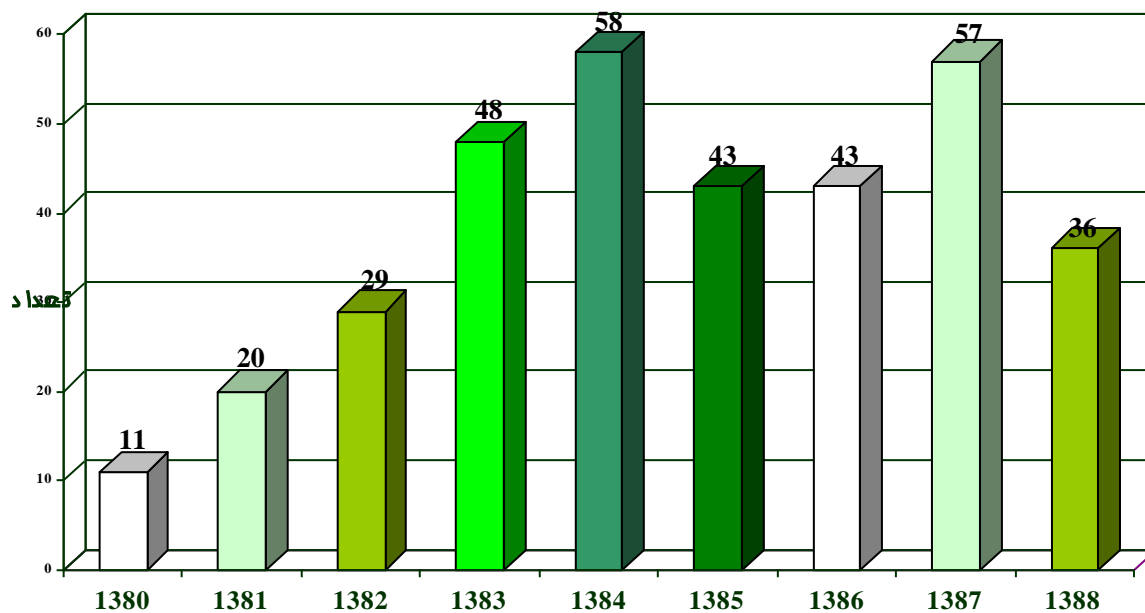
فعالیت‌ها:

- ۱- کلیه بیماران نقص ایمنی ارجاع شده از سراسر کشور پس از تکمیل اطلاعات در پرسشنامه و تائید تشخیص قطعی توسط همکاران فوق تخصص ایمونولوژی و آلرژی عضو شورای بیماری‌های نقص ایمنی در برنامه نرم افزاری که قابلیت جستجو در آن وجود دارد ثبت می‌گردند. این برنامه نرم افزاری از سال ۲۰۰۷ Up Grade شده است.
- ۲- برنامه ریزی در جهت تشخیص و ثبت بیماری‌های نقص ایمنی اولیه در ایران.
- ۳- همکاری در برگزاری اولین کنگره بین‌المللی بیماری‌های نقص ایمنی در ایران (اسفند ۱۳۸۳)
- ۴- برنامه ریزی در جهت افزایش طرح‌های تحقیقاتی پایه و بالینی در زمینه بیماری‌های نقص ایمنی اولیه
- ۵- انتشار دهها مقاله علمی از نتایج طرح ثبت بیماران و چاپ آنان در مجلات بین‌المللی و مجلات معتبر علمی داخل کشور
- ۶- ارائه صدها خلاصه مقاله علمی در زمینه بیماری‌های نقص ایمنی اولیه در کنگره‌های خارج و داخل کشور

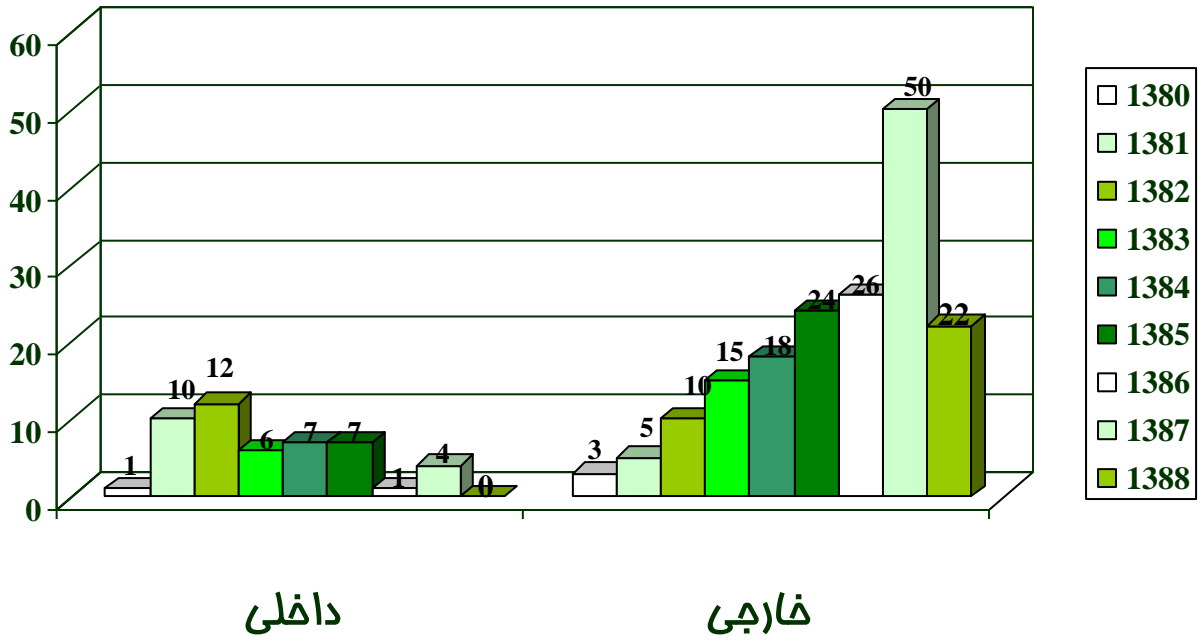
تعداد پرسنل:

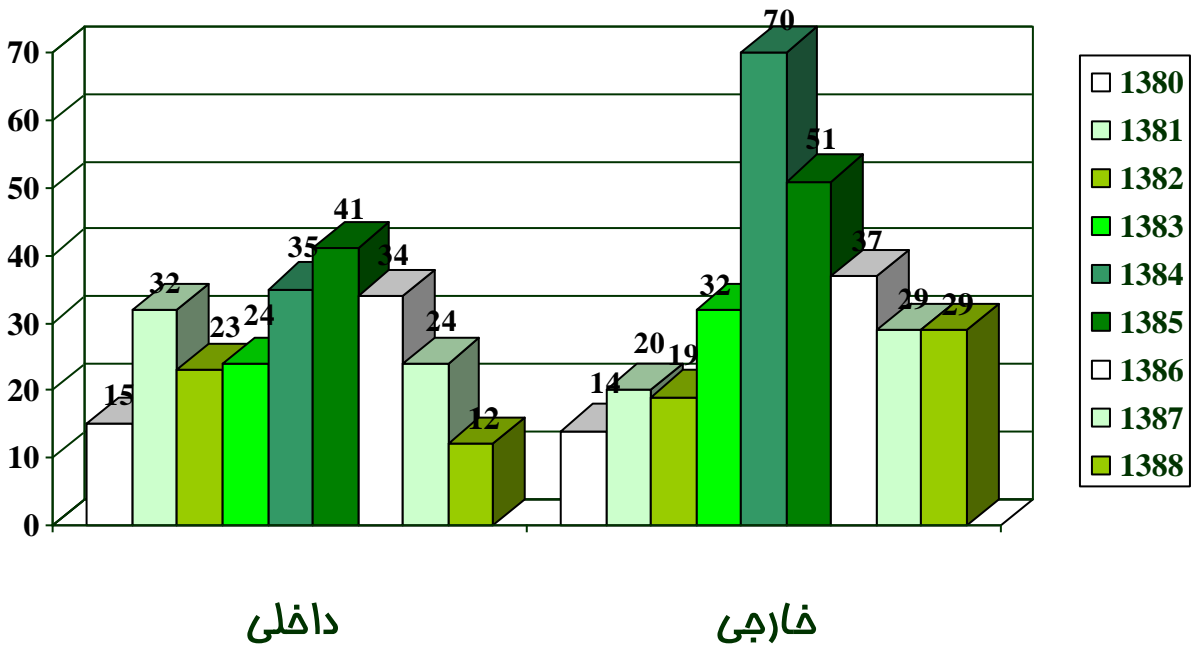
طرح های جاری:

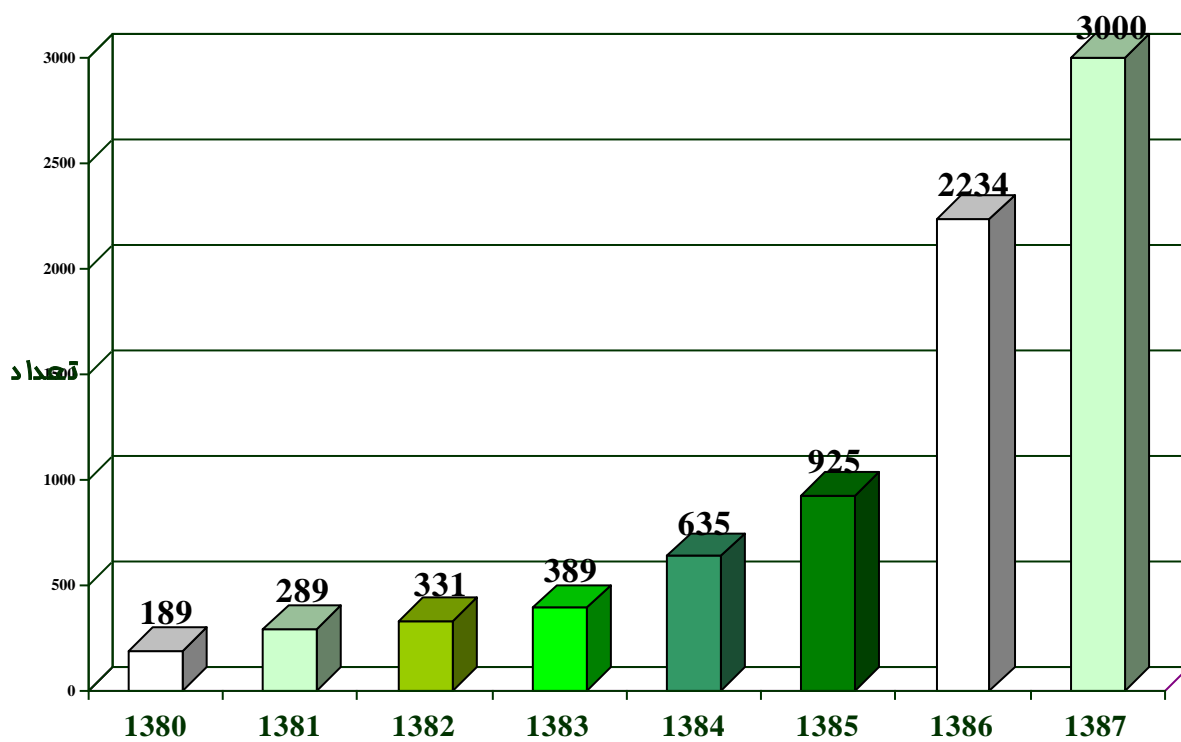
مقالات داخلی و خارجی:

خلاصه مقالات داخلی و خارجی:

امتیازات ارزشیابی:

۲

اهم فعالیتهای مرکز تحقیقات ایمونولوژی ، آسم و آلرژی:

سال: ۱۳۸۵

- ۱- راه اندازی سیستم لومینومتری و فلوریمتری
- ۲- تکمیل و update دستگاه فلوسیتومتری
- ۳- راه اندازی میکروسکوپیها با توانایی های متفاوت
- ۴- راه اندازی سیستم ImmunoCap
- که دارای دستگاه ایونوکپ است
- ۵- راه اندازی آزمایشگاه ۴
- ۶- راه اندازی واحد ثبت بیماران آلرژی غذایی

سال ۱۳۸۶-۱۳۸۷:

- ۱- راه اندازی شبکه ایمونولوژی پایه و بالینی
- ۲- اصلاح و به روز نگهداشتن بانک اطلاعات تخصصی ایمونولوژی پایه و بالینی
- ۳- راه اندازی کمیسیونهای تخصصی ذیل با همکاری اساتید مرتبط:

-آسم

-آلرژنها

-تشخیص ژنتیک بیماریهای نقص ایمنی و آسم و آلرژی

-ایمونوژنتیک

-پیوند

-بیماریهای اتوایمیون

-ایمونوهماتولوژی

-آلرژیها

۴- راه اندازی بانک DNA بیماران نقص ایمنی اولیه

۵- راه اندازی تستهای تشخیصی ژنتیک بیماریهای نقص ایمنی شامل:

- SCID
- WHIMS
- CGD
- Hyper IgM
- Neutropenia
- Bruton
- Wiskott-aldrich

- ۶- راه اندازی بانک اطلاعات بیماران مبتلا به آلرژی
- ۷- اصلاح و تکمیل بانک اطلاعات بیماران نقص ایمنی اولیه
- ۸- راه اندازی تشخیص قبل از تولد بیماریهای نقص ایمنی اولیه
- ۹- هماهنگی در مانگاه مشاوره پوست برای بیماران نقص ایمنی اولیه
- ۱۰- کمک به راه اندازی پیوند مغز استخوان بیماران نقص ایمنی اولیه با همکاری مرکز تحقیقات هماتولوژی
- ۱۱- اقدام برای جذب دانشجوی PhD
- ۱۲- تشکیل کمیته اخلاق

سال ۱۳۸۸:

- ۱- اقدام برای خرید دستگاه ایمونوکپ جدید
- ۲- اقدام برای گسترش فضای فیزیکی
- ۳- راه اندازی تستهای جدید تشخیص ژنتیک: نوترپنی: (HAX1, GCSFR, GFI1), (CGD(P22), P47 Hyper IgM, CF
- ۴- کسب مجوز پذیرش دانشجوی PhD by Research
- ۵- ویزیت بیماران در همه روزهای هفته در این مرکز
- ۶- راه اندازی کمیسیونهای جدید
- ۷- راه اندازی تست جدید آلرژی به نام RIDA Allergy Screen

طرح هایی که موفق به دریافت جایزه خاص شده اند: دستگاه RIDA Allergy Screen

- ۱- عنوان طرح: بررسی فراوانی واکنشهای دارویی در بین بیماران بستری در بیمارستانهای مرکز طبی کودکان- امام خمینی- رازی و مصطفی خمینی در تهران از مهر تا اسفند ۱۳۸۲
- دانشکده/ مرکز تحقیقاتی/ گروه: مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی
- محیط پژوهش: بیمارستانهای مرکز طبی کودکان، امام خمینی، رازی و مصطفی خمینی در تهران
- مدت اجرا: ۱۱ ماه
- موفق به دریافت رتبه دوم پژوهشی جشنواره ابن سینا در سال ۸۴
- ۲- بررسی فراوانی بیماریهای نقص ایمنی اولیه در ایران و تهیه بانک اطلاعاتی ثبت نام بیماران

مصوب: ۷۸، خاتمه: مهر ۱۳۸۰

محل اجرا: بخش ایمنولوژی، آلرژی و آسم مرکز طبی کودکان

موفق به دریافت رتبه سوم پژوهشی جشنواره ابن سینا در سال ۸۲

۳- تولید آزمایشگاهی کازئین هیدرولیزه به روش آنزیمی جهت استفاده در تهیه شیرخشک کودک

مصوب: ۸۴، خاتمه: ۸۸

محل اجرا: مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی و گروه پژوهشی صنایع غذایی - جهاد دانشگاهی مشهد

موفق به دریافت جایزه پژوهشگر برتر استان خراسان رضوی

طرحهای ملی:

طرح ملی ثبت موارد آسم (ادغام پیشگیری و کنترل آسم در شبکه‌های بهداشتی درمانی)

(این طرح خود به ۳ طرح ذیل تفکیک شده که هر کدام بصورت مجزا به تصویب رسیده و در حال حاضر مرحله اول این طرح در حال اجرا می‌باشد.)

۱ - «طراحی نظام ثبت موارد آسم و تهیه یک مدل جهت ادغام پیشگیری و کنترل آسم در شبکه‌های بهداشتی و درمانی»

۲ - «تست مدل طراحی ثبت موارد آسم در دانشگاه‌های تهران و کرمان و ارزیابی کارایی و انطباق آن با شبکه‌های بهداشتی - درمانی»

۳ - «تست مدل طراحی ثبت موارد آسم در دانشگاه‌های بابل و خراسان و ارزیابی کارایی و انطباق آن با شبکه‌های بهداشتی - درمانی»

مجری: کمیته کشوری آسم و آلرژی

پیشنهاددهندگان و همکاران طرح:

مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی

اداره کل پیشگیری و مبارزه با بیماریها

انجمن آسم و آلرژی ایران

کنگره‌های علمی بین‌المللی:

۱- «کنگره بین‌المللی بیماریهای نقص ایمنی اولیه»

مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی اولین کنگره بین‌المللی بیماریهای نقص ایمنی را در تاریخ ۱۲-۱۰ اسفندماه ۱۳۸۳ در تالار امام خمینی واقع در بیمارستان امام خمینی (ره) با همکاری معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران و ۲۳ نهاد داخلی و خارجی از جمله یونسکو برگزار نمود.

در این کنگره که بیش از ۶۰۰ شرکت‌کننده داخلی و ۵۳ شرکت‌کننده خارجی حضور داشتند، آخرین مقالات و دستاوردهای علمی در زمینه بیماریهای نقص ایمنی اولیه و ثانویه ارائه شد و پزشکان ایرانی و خارجی به تبادل تجارب خود در زمینه درمان این بیماریها پرداختند. در حاشیه این کنگره پنج کارگاه آموزشی نیز با عناوین ذیل برگزار شد.

۱- کارگاه آشنایی با روشهای تشخیصی-درمانی ایدز

۲- کارگاه آموزش PCR

۳- کارگاه پرستاری بیماران نقص ایمنی

۴- کارگاه انجمن حمایت از بیماران مبتلا به بیماری نقص ایمنی

۵- کارگاه تشخیص مولکولی بیماریهای نقص ایمنی

حضور بهترین محققان دنیا در زمینه نقص ایمنی از نقاط قوت این کنگره بود که باعث افزایش سطح علمی و کیفی کنگره گردید. به شرکت‌کنندگان این کنگره ۹ امتیاز بازآموزی داخلی و ۱۴ امتیاز بازآموزی بین‌المللی تعلق گرفت.

در عین حال از دستاوردهای جانبی کنگره انجام مذاکرات بین محققان داخلی و خارجی برای اجرای پروژههای مشترک تحقیقاتی بود.

در این کنگره نتایج تحقیقات انجام شده توسط پژوهشگران ایرانی و محققان برجسته سایر کشورها پیرامون بیماریهای نقص ایمنی ارائه گردید. بدیهی است برگزاری چنین کنگره‌های علمی در سطح بین‌المللی در کشور ایران نه تنها موجب ترغیب انگیزه و تشویق هرچه بیشتر پژوهشگران ایرانی درخصوص انجام تحقیقات اصیل در سطح ملی می‌گردد، بلکه زمینه مناسب جهت همکاری‌های علمی پژوهشی پژوهشگران ایرانی را با سایر مراکز علمی در سطح بین‌المللی فراهم می‌نماید.

جهت دسترسی به خلاصه‌مقالات ارائه شده در کنگره، لطفاً به سایت کنگره مراجعه نمایید.

Web site: www.iaari.hbi.ir/icid.htm

E-mail: congress@iranianpia.org

ارتباط با مراکز علمی داخل کشور:

مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی تا پایان سال ۱۳۸۳ اقدام به عقد تفاهم‌نامه همکاری علمی با پنج مرکز علمی داخلی نموده است. این مراکز عبارتند از:

۱. مرکز ملی تحقیقات مهندسی ژنتیک و تکنولوژی زیستی
۲. مرکز تحقیقات گوش و حلق و بینی و سر و گردن
۳. مرکز تحقیقات سرطان انستیتو کانسر
۴. پژوهشگاه ابن سینا، مرکز تحقیقاتی بیولوژی و بیوتکنولوژی تولید مثل و نازایی، و مرکز تحقیقات آنتی‌بادی منوکلونال
۵. مرکز تحقیقات غدد و متابولیسم
۶. مرکز تحقیقات ارولوژی کودکان
۷. سازمان انتقال خون

همچنین این مرکز با بخش‌های ایمنولوژی در دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران و بخش ایمنولوژی دانشکده پزشکی دانشکده تربیت مدرس و دانشکده علوم پایه دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، مرکز بیماری‌های خاص، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، دانشگاه علوم پزشکی خرم‌آباد، معاونت سلامت، دانشگاه علوم پزشکی شیراز به طور مستمر همکاری صمیمانه داشته است.

اهدافی که در طی انعقاد این تفاهم‌نامه‌ها و همکاری با تمام مراکز مذکور به طور مشترک دنبال می‌شوند، عبارتند از:

۱. ایجاد ارتباط و تبادل اطلاعات علمی - تحقیقی و برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک (نظری و عملی) در چارچوب قوانین و مقررات
۲. بهره‌مند شدن طرفین از امکانات یکدیگر از قبیل توانهای فکری، تجربی، پژوهشی، آموزشی، کارگاهی، کتابخانه‌ای، کاوش اینترنتی، ارتباطات بین‌الملل و ... (طبق قوانین مصوب دو مرکز)
۳. تدوین طرح‌های پژوهشی مشترک و ارائه آنها به مدیریتهای طرفین جهت تصویب و تأمین مالی
۴. همکاری پژوهشی بین طرفین در قالب طرح‌های تحقیقی مشترک مصوب طرفین
۵. تلاش در جهت جذب اعتبارات مالی طرح‌های مشترک از منابع دیگر
۶. برگزاری جلسات مشترک از مدیریتهای طرفین جهت تدوین سیاست‌های کلی همکاری و بررسی روند اجرائی طرح‌های مشترک
۷. شناخت نیازهای کشور در زمینه کار طرفین و اولویت‌بندی آنها

۸. شناخت امکانات یکدیگر بطور جزئی و عملیاتی

۹. توسعه همکاری مشترک در سطح کشور و خارج از کشور و ایجاد اتحادیه بین آنها و سایر مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی

متناسب با مرکز تحقیقاتی طرف قرارداد، اهداف ویژه‌ای نیز در این تفاهم‌نامه‌ها ذکر گردیده است. بطور معمول مدت اعتبار تعهدات این تفاهم‌نامه‌ها ۴ تا ۵ سال در نظر گرفته شده است که با در نظر گرفتن شرایط و مصالح هر کدام این مدت قابل تمدید می‌باشد.

ارتباط با مراکز علمی خارج از کشور:

الف) تاسیس کرسی در آموزش سلامت (UNESCO Chair in Health Education)

برای اولین بار در کشور توسط دانشگاه علوم پزشکی تهران در مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی

درباره کرسی یونسکو:

کرسی یونسکو در آموزش بهداشت در اردیبهشت ۱۳۸۳ (آوریل ۲۰۰۴) در مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی، وابسته به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران توسط سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) تأسیس شده است.

مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی در سال ۱۳۷۹ به منظور تربیت محققان کارآمد و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی پایه و بالینی در زمینه بیماری‌های نقص ایمنی، آلرژی‌ها و آسم در جهت افزایش دانش تخصصی و کمک به تشخیص درمان و پیشگیری از بیماریها تأسیس شد. این مرکز از بدو تأسیس تا کنون در آموزش دانشجویان، دستیاران تخصصی و فوق تخصصی، پزشکان عمومی، متخصصان و فوق متخصصان، ایمونولوژیست‌ها و نیز بیماران و خانواده‌هایشان همکاری داشته است و نیز با تشکیل کارگاههای تخصصی، برگزاری کنفرانس‌های علمی و سمینارهای آموزشی برای بیماران و خانواده‌های آنها، برگزاری سالانه روز جهانی آسم، ایجاد بانک اطلاعاتی بیماران نقص ایمنی اولیه، ایجاد بانک اطلاعاتی DNA، انتشار فصل نامه علمی پژوهشی و بین‌المللی آلرژی، آسم و ایمونولوژی در جهت پیشبرد اهداف علمی، پژوهشی و ارتقای فرهنگ سلامت در جامعه برنامه‌ریزی و تلاش نموده است. با تأسیس کرسی یونسکو در آموزش سلامت در این مرکز، انتظار می‌رود که برنامه آموزش و ارتقای سلامت از طریق ایجاد و گسترش شبکه همکاری‌های آموزشی و پژوهشی با دانشگاهها، مراکز پژوهشی، انجمن‌های علمی و دیگر نهادهای ذیربط ملی و بین‌المللی بیش از پیش مورد تأکید واقع گردد.

اهداف:

اهداف این کرسی طبق ماده ۲ موافقتنامه مابین کرسی و یونسکو ایجاد سیستمی یکپارچه برای تحقیق، آموزش و ثبت اطلاعات در زمینه آموزش سلامت است. این کرسی به عنوان تسهیل‌کننده همکاری بین محققان برجسته بین‌المللی و کادر آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران و سایر مؤسسات در جمهوری اسلامی ایران عمل خواهد کرد.

فعالیتها:

- آموزشهای عمومی
- برنامه‌های دانشگاهی
- تحقیقات

- کنفرانسها

- انتشارات

ضوابط اجرایی فعالیت کرسی یونسکو در آموزش سلامت

مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

*اهداف:

الف: ارتقای فرهنگ پزشکی در جهت بهبود شاخص‌های سلامت در جامعه

ب: گسترش ارتباطات و همکاری‌های علمی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی در امر آموزش و پژوهش در

زمینه‌های پیشگیری، بهداشت و درمان

ج: ایجاد شبکه همکاری‌های آموزشی و پژوهشی با دانشگاهها، مراکز پژوهشی، انجمنهای علمی و دیگر نهادهای

ذیربط ملی و بین‌المللی

د: جمع‌آوری منابع علمی و ثبت اطلاعات در حوزه‌های آموزشی، پژوهشی و اجتماعی سلامت در چهارچوب

کرسی یونسکو

*سیاستها و برنامه‌ها:

۱- آموزشهای عمومی:

برگزاری کنفرانسها و سمینارهای آموزشی برای بیماران و خانواده‌ها با همکاری انجمنهای علمی و حمایتی

۱-۲- انتشار نشریات و کتابچه‌های راهنما جهت آموزش عمومی در امر سلامت

۱-۳- ارائه آموزشهای رسانه‌ای (مطبوعات، صدا و سیما و ...) در جهت ارتقاء آگاهی عمومی در امر سلامت

۱-۴- ارائه آموزشهای الکترونیکی در جهت ارتقاء آگاهی عمومی در امر سلامت

۱-۵- کمک به تأسیس موزه و برگزاری نمایشگاه و جشنواره‌های آموزشی، اجتماعی، هنری و فرهنگی

ج- آموزشهای تخصصی:

۱-۲- برگزاری دوره‌های کوتاه مدت تخصصی:

الف: ملی (در سطح کشور)

ب: منطقه‌ای و بین‌المللی

۲-۲- برگزاری دوره‌های کلاسیک و غیر کلاسیک آموزشی (بطور مستقل و یا بصورت مشترک با سایر دانشگاهها

و مراکز پژوهشی داخل و خارج کشور در چهارچوب ضوابط و مقررات مصوب):

الف- کارشناسی ارشد (M.Sc.)

ب- دکتری تخصصی (PhD)

ج- دوره‌های پس از دکتری (Post Doc)

۲-۳- برگزاری کارگاههای تخصصی علمی و کاربردی

۲-۴- برگزاری کنفرانسها و سمینارهای علمی

۲-۵- انتشار نشریات و کتب تخصصی

۲-۶- ارائه آموزشهای تخصصی الکترونیکی

ج- پژوهشهای علمی:

۳-۱- انجام و گسترش تحقیقات در زمینه آموزش سلامت بطور مستقل و یا با همکاری و مشارکت سایر مراکز پژوهشی و انجمنهای علمی

۳-۲- گردآوری و بررسی نتایج پژوهشهای انجام شده در زمینه آموزش سلامت و بهره‌گیری از آنها

۴- ارتباطات علمی:

۴-۱- گسترش ارتباط و همکاری با دانشگاهها و مراکز پژوهشی در سطح ملی، منطقه ای و بین‌المللی

۴-۲- ارتباط و همکاری با وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، دفتر سازمان جهانی بهداشت یونیسف و نیز سایر نهادهای اجتماعی و فرهنگی

۴-۳- ارتباط و همکاری با سازمان جهانی یونسکو، سازمان جهانی بهداشت و کمیسیونهای ملی یونسکو در سایر کشورها و سایر نهادهای بین‌المللی

ج- سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و سازمان اجرایی:

۵-۱- سیاستهای کرسی یونسکو سالانه توسط شورای سیاستگذاری کرسی یونسکو مورد بررسی و تصویب قرار می‌گیرد.

۵-۲- شورای سیاستگذاری کرسی یونسکو متشکل از شورای عالی مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی به اضافه اعضای زیر می‌باشد:

ج- رئیس دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران

ج- دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو در ایران

۳- مدیر کل دفتر همکاریهای علمی بین‌المللی دانشگاه علوم پزشکی تهران

۵-۳- برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات اجرایی در چهار چوب سیاستهای مصوب از طریق شورای برنامه‌ریزی و دبیرخانه کرسی یونسکو، در مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی و با همکاری سایر حوزه‌های ذیربط زیر نظر رئیس کرسی یونسکو بانجام می‌رسد.

۵-۴- شورای برنامه‌ریزی کرسی یونسکو شامل رئیس کرسی یونسکو، معاونان بهداشتی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران، رئیس دانشکده بهداشت و رؤسای ۳ مرکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی تهران (با حکم رئیس دانشگاه)، معاون پژوهشی مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی، حسب مورد رئیس سایر مراکز تحقیقاتی و دبیر (سرپرست دبیرخانه کرسی یونسکو) می‌باشد.

بر اساس برنامه‌ریزی این شورا فعالیتهای کرسی یونسکو با محوریت مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی و حسب موضوع با همکاری فعال پایگاههای منطقه‌ای در سطح دانشگاه علوم پزشکی تهران دنبال می‌شود.

۵-۵- تأمین کادرهای علمی و کارشناسی و هزینه تسهیلات مورد نیاز کرسی یونسکو و دبیرخانه آن و تشکیل و گسترش سیستم یکپارچه آموزش، پژوهش و جمع‌آوری اطلاعات و ثبت آنها با پیشنهاد و پیگیری رئیس کرسی و رئیس دانشگاه و با پشتیبانی و همکاری یونسکو تأمین میشود.

۵-۶- گزارش پیشرفت برنامه‌ها و فعالیتهای از سوی رئیس کرسی، بصورت سالانه به سازمان جهانی یونسکو جهت ارزیابی ارائه میشود.

ج- همکاری با دانشگاههای خارج از کشور:

- ۱- دانشگاه شیفیلد (انگلستان)
- ۲- دانشگاه گوتنبرگ (آلمان)
- ۳- دانشگاه کارولینسکا (سوئد)
- ۴- مرکز تحقیقات NANTS فرانسه

کسب افتخارات:

۱) از میان کارکنان مرکز تحقیقات ایمونولوژی، آسم و آلرژی، یک فرد در نهمین جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی که در دی‌ماه سال ۱۳۸۲ برگزار گردید در بخش پایان‌نامه دانشجویی - مقطع کارشناسی ارشد - کمیته تخصصی علوم پایه برگزیده شدند.

لازم به ذکر است که در بخش پایان‌نامه دانشجویی از هر مقطع و کمیته تخصصی فقط یک نفر در جشنواره انتخاب شده است که در این مقطع نامبرده منتخب می‌باشد.

عنوان پایان‌نامه:

مطالعه الگوی سایتوکاین و پاسخ تکثیر لئوسیت‌های T در افراد بالغ سالم پاسخ‌دهنده و غیر پاسخ‌دهنده به واکنش نوترکیب هپاتیت ب

۲) طرح تحقیقاتی «بررسی فراوانی بیماریهای نقص ایمنی اولیه (به تفکیک) در ایران و تهیه بانک اطلاعاتی ثبت نام بیماران» در چهارمین جشنواره ابن سینا در سال ۱۳۸۲ برنده رتبه سوم گردید و لوح تقدیر و نشان برنز دریافت نمود.

لازم به ذکر است که در این جشنواره رتبه اول و دوم وجود نداشت و رتبه سوم اولین رتبه منتخب می‌باشد.

مصوب: ۷۸، خاتمه: مهر ۱۳۸۰

۳) طرح تحقیقاتی " بررسی فراوانی عوارض دارویی در بین بیماران بستری در بیمارستانهای مرکز طبی کودکان، امام خمینی، رازی، مصطفی خمینی در تهران از مهر تا اسفند ۱۳۸۲" در پنجمین جشنواره ابن سینا در سال ۱۳۸۳ موفق به اخذ رتبه دوم پژوهشی گردید.

مصوب: ۸۲ خاتمه: ۸۳

۴) یک نفر از پژوهشگران مرکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی در دوازدهمین جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی در سال ۱۳۸۵ به عنوان محقق جوان برگزیده معرفی گردید.
عنوان مقاله برگزیده:

"هدف گیری درمانی از طریق گیرنده های شناسایی عوامل بیگانه"

۵) فصلنامه آلرژی، آسم و ایمنولوژی از ابتدای سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۶) در بانک معتبر بین المللی ISI, MEDLINE (pubmed) مورد پذیرش قرار گرفته است و این مجله در ۱۴ بانک اطلاعاتی دنیا از جمله:

EMBASE, CSA, SCOPUS, CAS, EMNursing, Global Health Database,
Compendex, CAB,
GEOBASE, IMEMR, Index Academicus, SID

ایندکس شده است.

۶) کسب رتبه سوم کشوری در پژوهشهای علوم بالینی در بین مراکز دارای ردیف بودجه مستقل: مرکز توسعه و هماهنگی معاونت تحقیقات و فناوری گزارش نتایج ارزشیابی فعالیتهای پژوهشی مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور در سال ۸۶ را منتشر کرد.

این ارزشیابی مطابق با روند ارزشیابی سالیانه ابتدا شاخصهای ارزشیابی مراکز تحقیقاتی علوم پزشکی کشور پس از اعلام به روسای مراکز تحقیقات و دریافت نظرات اصلاحی آنان، در کار گروه تخصصی مورد نقد و بررسی قرار گرفت و پس از بازنگری فرم و دستورالعمل نهایی تدوین شده است. در نهایت رتبه های برتر مراکز تحقیقات علوم پزشکی کشور در سال ۸۶ در سه گروه به جشنواره رازی معرفی شدند. در گروه مراکز تحقیقات بالینی دارای ردیف مستقل بودجه بیش از سه سال رتبه سوم به مرکز تحقیقاتی ایمنولوژی، آسم و آلرژی دانشگاه علوم پزشکی تهران اختصاص یافت.

۷- یک نفر از مراکز تحقیقات ایمنولوژی، آسم و آلرژی در دهمین جشنواره ابن سینا دانشگاه علوم تهران در سال ۱۳۸۷ به عنوان پژوهشگر برتر برگزیده شدند.

۸- مدیران اجرایی طرح تحقیقاتی «تولید آزمایشگاهی کازئین هیدرولیزه به روش آنزیمی جهت استفاده در تهیه شیرخشک کودک» به عنوان فناور برتر استان خراسان رضوی برگزیده شدند.

دریافت جوایز (Grant) آموزشی و پژوهشی:

محققان این مرکز تاکنون موفق به دریافت جوایز (Grant) دوره های آموزشی و پژوهش شده اند:

جوایز سال ۱۳۸۵:

- دریافت ۳ جایزه (Grant) شرکت در کنگره خارجی توسط پژوهشگران مرکز
  - دریافت ۳ جایزه (Grant) دوره های آموزشی کوتاه مدت خارج کشور توسط پژوهشگران مرکز
  - دریافت ۱ جایزه (Grant) دوره های آموزشی بلند مدت خارج کشور (۶ ماهه) توسط پژوهشگران مرکز
  - دریافت ۳ جایزه (Grant) پژوهشی از معاونت پژوهشی تهران
- سال ۱۳۸۶:

- دریافت ۲ جایزه (Grant) شرکت در کنگره خارجی توسط پژوهشگران مرکز
  - دریافت ۱ جایزه (Grant) دوره های آموزشی کوتاه مدت خارج کشور توسط پژوهشگران مرکز
  - دریافت ۲ جایزه (Grant) دوره های آموزشی بلند مدت خارج کشور (۶ ماهه) توسط پژوهشگران مرکز
- سال ۱۳۸۷:

- دریافت ۲ جایزه (Grant) شرکت در کنگره خارجی توسط پژوهشگران مرکز
- دریافت ۲ جایزه (Grant) دوره های آموزشی کوتاه مدت خارج کشور توسط پژوهشگران مرکز
- دریافت ۱ جایزه در هفدهمین اجلاس سراسری نماز به عنوان مقاله برتر و دریافت جایزه یک سفر حج عمره

گرنٹ سال ۱۳۸۸:

- دریافت گرنٹ ۶ مقاله در سال از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران
- دریافت ۱ جایزه (Grant) کنگره ERS
- دریافت ۲ جایزه (Grant) کنگره EAACI
- دریافت ۱ جایزه (Grant) Galen کنگره EAACI (Summer School)
- دریافت ۱ جایزه (Grant) Galen کنگره EAACI (Winter School)

۲- مرکز تحقیقات بوعلی مشهد:

یکی دیگر از مراکزی که در زمینه آسم، آلرژی و ایمونولوژی به فعالیت می پردازد مرکز تحقیقات بوعلی مشهد می باشد که خلاصه ای از توانمندیها و اقدامات انجام شده آن مرکز از سال ۱۳۸۴ تا کنون به شرح زیر می باشد:

نوع فعالیت واحد: بیومدیكال، بیماریهای خودایمن و التهابی، آلرژیها، بیماریهای عفونی

مرکز تحقیقات ایمونولوژی در سال ۱۳۷۶ به عنوان اولین مرکز تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، فعالیت خود را در پژوهشکده بوعلی آغاز نمود. این مرکز در سال ۱۳۷۹ مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گردید و در سال ۱۳۸۰ دارای ردیف بودجه مستقل از سازمان برنامه و بودجه شد.

مرکز تحقیقات ایمونولوژی در حال حاضر با در اختیار داشتن آزمایشگاه های مجهز در مساحتی حدود ۲۵۰۰ متر در زمینه های آموزشی و تحقیقاتی فعالیت می نماید.

این مرکز دارای پنج بخش می باشد:

- بخش ایمونوژنتیک و کشت سلولی
- بخش ایمونوبیوشیمی
- بخش ژنتیک انسانی
- بخش بیولوژی ملکولی
- بخش ایمونولوژی بالینی و آلرژی
- هیأت علمی مرکز براساس اساسنامه مصوب وزارت بهداشت:

شرح	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	جمع
تعداد محقق واحد	۷	۸	۸	۸	۹	
تعداد کل نیروی انسانی واحد	۱۵	۱۵	۲۰	۲۰	۲۰	
تعداد مقالات چاپ شده در همایش های	داخلی	۱۰	۱۰	۱۰		
	خارجی	۷	۳	۷	۱۱	
تعداد مقالات چاپ شده	ISI	۱۴	۸	۹	۱۲	
	علمی - پژوهشی	۱۷	۱۷	۲۲	۱۱	
تعداد کتب چاپ شده	-	-	۱	۱		
تعداد طرح های پژوهشی	خاتمه یافته	۱۰	۲۵			
	در دست اجرا	۲۴	۳۵	۳۱	۳۲	۲۰
تعداد اختراعات ثبت شده	داخلی	-	-	-	-	
	خارجی	-	-	-	۳	

۳- مرکز تحقیقات ایمونولوژی مولکولی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران-تأسیس سال ۱۳۸۷

منابع

منبع داخلی:

-برنامه آموزشی و ضوابط دوره فوق تخصص آلرژی و ایمونولوژی ۱۳۸۸

منبع خارجی:

1- worldwide Variations in the prevalence of asthma symptoms: the international study of Asthma and Allergies in child hood (ISAAC). Euy Respir J 1998;12:315-35.

سایتها:

-سایت سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران:

<http://www.nlai.ir>

-سایت رنکینگ ژورنالها و اسناد علمی در دنیا:

www.scimagojr.com

-سایت دانشکده علوم پزشکی تهران:

<http://medicine.tums.ac.ir/fa/Professors.aspx>

-سایت دانشکده علوم پزشکی مشهد:

<http://www.mums.ac.ir>

-سایت ژورنال ایرانی آلرژی آسم و ایمونولوژی:

<http://www.iaari.hbi.ir/journal>

Abstract

Immunology and allergy are considered as the young branches of medical sciences which have had significant growth during the recent decades because of molecular and genetic progresses. Also in Iran it is less than three decades that this subspeciality subject has been established, for studying and management of asthma, allergies and immunodeficiencies.

This study has been done with the aim of evaluation of the current national facilities and potentials in the field of asthma , allergy and immunology and to find the ways for access the national next 20 years program goals. This project prepared by helps of different national organizations representatives and also by using the websites. There are four universities in the country which are responsible for training allergists .The present number of subspecialists in this field are about 35 and there are also 16 under training. National Committee of Asthma and Allergy is the Health Ministry Organization with responsibility of governmental decision making and programming in the subject.

Also Iranian Society of Asthma and Allergy (ISAA) with past history of 13 years activity is the most important NGO for public and special educations in the field of asthma and allergy.

Regarding to the significant ecologic changes during the recent years It is estimated that asthma and allergies are among the most prevalent diseases in the near future, so they needed significant decision makers notice, too.